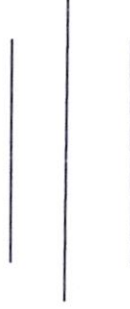

(सूचनाको हकसम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५(३) तथा सूचनाको हक सम्बन्धी नियमावली, २०६५ को नियम ३ बमोजिम सार्वजनिक गरिएको)

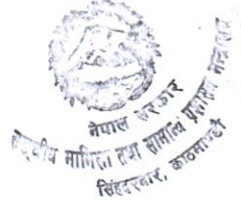
२०७६ साल कार्तिक, मंसिर र पौषमा सम्पादित प्रमुख क्रियाकलापहरु
(स्वतः प्रकाशन)

नेपाल सरकार
सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय
सिंहदरवार, काठमाडौं

फोन: ०१-४२००३०९ इमेल: info@mofaga.gov.np

२०७६ माघ

२०७६ साल कार्तिक, मंसिर र पौषमा सम्पादित प्रमुख क्रियाकलापहरु
(स्वतः प्रकाशन)

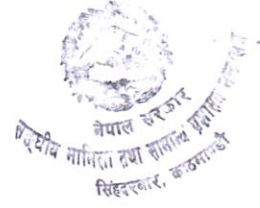
प्रकाशक: नेपाल सरकार
सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय
स्थानीय तह क्षमता विकास महाशाखा
सूचना तथा प्रविधि शाखा

फोन नं.: ०१-४२००२९८

वेवसाइट: www.mofaga.gov.np

इमेल: info@mofaga.gov.np

प्रकाशन: २०७६ माघ

बिषयसूची

क्र.सं.	विवरण	पेज नं.
१.	मन्त्रालयको स्वरूप र प्रकृति	१
२.	मन्त्रालयको काम, कर्तव्य र अधिकार	२
३.	मन्त्रालयमा रहने कर्मचारी संख्या र कार्य विवरण	४
४.	मन्त्रालयबाट प्रदान गरिने सेवा	२२
५.	मन्त्रालयका महाशाखा, शाखा र जिम्मेवार अधिकारी	२२
६.	सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने दस्तुर र अवधि	२३
७.	निवेदन उजुरी उपर निर्णय गर्ने प्रक्रिया र अधिकारी	२४
८.	निर्णय उपर उजुरी सुन्ने अधिकारी	२४
९.	सम्पादन गरेका मुख्य मुख्य कामको विवरण	२४
१०.	सूचना अधिकारी, प्रवक्ता र प्रमुखको नाम पद	३३
११.	ऐन, नियम, विनियम एवं निर्देशिका वा कार्यविभधको सूची	३३
१२.	आम्दानी, खर्च तथा आर्थिक कारोबार सम्बन्धी अद्यावधिक विवरण	३४
१३.	मन्त्रालयको वेभसाईट	३७
१४.	मन्त्रालयका सूचनाहरु अन्यत्र प्रकाशन भएको विवरण	३७
१५.	मन्त्रालयका निकायमा परेको सूचना माग सम्बन्धी निवेदन	३७
१६.	मन्त्रालयले गरेको सूचना सम्बन्धी थप कामहरु	३७
१७.	मन्त्रालयले गरेका कार्यक्रम र सो को प्रतिवेदन	३७
१८.	मन्त्रालयले बर्गीकरण तथा संरक्षण गरेका सूचनाको विवरण	३७

१. मन्त्रालयको स्वरूप र प्रकृति

नेपाल सरकार (कार्यविभाजन) (पहिलो संशोधन) नियमावली, २०७४ को अनुसूची-१ बमोजिम सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको स्थापना भएको हो। नेपालको संविधान, २०७२ जारी भएपछि सङ्घीयताको कार्यान्वयन शुरु भएको तथा संघीयताको कार्यान्वयन सँगै सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको भूमिका बढेको छ। मुख्यतया संघ, प्रदेश र स्थानीय तहमा कर्मचारीको व्यवस्थापन, विकास, निर्माण, सुशासन, सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउने जस्ता विषयमा यस मन्त्रालयको भूमिका केन्द्रित रहेको छ।

नेपालको संविधान, २०७२ को धारा २९५ को उपधारा ३ बमोजिम गठन भएका गाउँपालिका, नगरपालिका मिति २०७३।११।२७ देखि लागू हुने गरी ६ वटा महानगरपालिका, ११ वटा उपमहानगरपालिका २७६ वटा नगरपालिका, ४६० वटा गाउँपालिका गरी ७५३ वटा गाउँपालिका र नगरपालिका कायम भएको छ। जनताको अधिकार जनताकै घरदैलोमा पुगेको छ। यस मन्त्रालय अन्तर्गत स्थानीय पूर्वाधार विभाग, निजामती अस्पताल, नेपाल प्रशासनिक प्रशिक्षण प्रतिष्ठान, निजामती किताबखाना, स्थानीय विकास प्रशिक्षण प्रतिष्ठान गरी ५ वटा विभागिय कार्यालयका अतिरिक्त ७७ वटा जिल्ला समन्वय समिति क्रियाशील रहेका छन्।

मन्त्रालयको कार्यसञ्चालनका लागि नेपालको संविधान, २०७२ अनुरूप राज्यको निर्देशक सिद्धान्त, नीति तथा दायित्व समेतलाई आत्मसात गरी कार्य गर्दै आएको छ।

स्थानीय तहको विवरण

जिसस	७७
गाउँपालिका	४६०
नगरपालिका	२७६
उपमहानगरपालिका	११
महानगरपालिका	६
म.न.पा. वडा	१७४
उ.म.न.पा वडा	२३४
न.पा वडा	३११९
गा.पा. वडा	३२१६
जम्मा वडा संख्या	६७४३

स्थानीय तहको शासन सञ्चालन सम्बन्धमा स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ तथा समय-समयमा जारी भएका स्थानीय तह सम्बन्धी विभिन्न क्षेत्रगत कार्यविधि तथा निर्देशिकाले मार्ग निर्देशन गर्दै आएको छ।

नवगठित स्थानीय तहहरूबाट हुने सेवा प्रवाहमा प्रभावकारिता, गुणस्तरीयता तथा एकरूपता होस् भन्ने हेतु सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयबाट विभिन्न नमूना कानूनहरू जारी गरिएको छ।

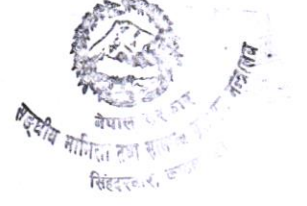

२. मन्त्रालयको काम कर्तव्य र अधिकार

नेपाल सरकारको कार्यविभाजन (पहिलो संशोधन) नियमावली, २०७४ को अनुसूची- २ को देहाय १८ बमोजिम सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको कार्यक्षेत्र देहाय बमोजिम रहेको छ।

- सङ्घ र स्थानीय तह तथा प्रदेश र स्थानीय तहबीचको सम्पर्क र समन्वय
- स्थानीय तहको सङ्ख्या, सीमाना, वडा र केन्द्र निर्धारणसम्बन्धी नीति, मापदण्ड, कार्यान्वयन र सहजीकरण
- विशेष, संरक्षित र स्वायत्त क्षेत्रको सीमाङ्कन र संरचनासम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड
- राष्ट्रिय दलित आयोग, राष्ट्रिय समावेशी आयोग, आदिवासी जनजाति आयोग, मधेशी आयोग थारु आयोग र मुस्लिम आयोग,
- स्थानीय पूर्वाधार विकास सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, प्रविधि विकास र अनुसन्धान,
- पञ्जीकरण र सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरणको अभिलेखिकरण,
- फोहोरमैला व्यवस्थापनसम्बन्धी नीति, मापदण्ड, समन्वय र सहजीकरण,
- स्थानीय तहका पदाधिकारी र कर्मचारीको वैदेशिक भ्रमणसम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड,
- संघीय निजामती तथा अन्य संघीय सरकारी सेवाका निवृत्तिभरण लगायत अवकाशजन्य सुविधासम्बन्धी नीति, मापदण्ड र व्यवस्थापन,
- संघीय कर्मचारी निकायसम्बन्धी कार्य,
- सार्वजनिक सेवा प्रवाहसम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड,
- सङ्गठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षणसम्बन्धी नीति, कार्यान्वयन र समन्वय,
- प्रशासनिक सुधार सम्बन्धी नीति, योजना, समायोजन र समन्वय,
- संघीय निजामती सेव र अन्य सरकारी सेवा सञ्चालन सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड तथा सेवा, समूह र उपसमूहको व्यवस्थापन,
- संघीय निजामती सेवा र अन्य संघीय सरकारी सेवाहरूको व्यवस्थापन संघ, प्रदेश र स्थानीय तहमा समायोजन र अन्तरप्रदेश कर्मचारी समन्वय एवं व्यवस्थापन,
- कर्मचारी कल्याण सम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड,
- संघ, प्रदेश र स्थानीय तहमा रहने पदहरूको दरवन्दी सिर्जना सम्बन्धी नीति र मापदण्ड,
- वडुवा समितिको सचिवालय,
- संघीय निजामती तथा अन्य संघीय सरकारी सेवाका पदाधिकारीहरूको सेवा, शर्त र सुविधा,
- संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका कर्मचारीहरूको न्यूनतम शैक्षिक योग्यता सम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड
- स्थानीय तहको सार्वजनिक पदाधिकारीको सुविधा सम्बन्धी नीति र मापदण्ड
- संघीय निजामती तथा अन्य संघीय सरकारी सेवाको तालिम सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, अध्ययन, अनुसन्धान र विकास
- सार्वजनिक पदाधिकारीहरूको क्षमता विकास सम्बन्धी नीति र मापदण्ड
- प्रशासकीय अभिलेख र तथ्यांक
- निजामती अस्पताल, कर्मचारी प्रशिक्षण प्रतिष्ठान र नेपाल प्रशासनिक प्रशिक्षण प्रतिष्ठान,

- मन्त्रालय सम्बन्धी राष्ट्रिय अन्तराष्ट्रिय संघ संस्थासंग सन्धि, सम्झौता, अभिसन्धि, सम्पर्क र समन्वय,
- मन्त्रालय सम्बन्धी सार्वजनिक संस्थान, प्राधिकरण, समिति, प्रतिष्ठान, कम्पनी आदिको संचालन र नियमन, राष्ट्र सेवक कर्मचारी सम्बद्ध संघ संस्था
- नेपाल प्रशासन सेवा, नेपाल आर्थिक योजना तथा तथ्याङ्क सेवा र नेपाल विविध सेवाको संचालन
- नेपाल इन्जिनियरिङ्ग सेवा, सिभिल इन्जिनियरिङ्ग समूहको जनरल उपसमूहको सञ्चालन

३. मन्त्रालयमा रहने कर्मचारी संख्या र कार्य विवरण

क) कर्मचारी संख्या

क्र.स.	नाम पद	श्रेणी	सेवा	समूह	उपसमूह	मोजुदा दरबन्दी		प्रस्तावित दरबन्दी		कूल कायम हुने दरबन्दी	कैफियत
						स.मा तर्फ	सा.प्र.तर्फ	थप	घट		
१	सचिव	विशिष्ट				१	१		१	१	
२	सहसचिव	रा.प.प्रथम	प्रशासन			७	३		४	६	
३	सहसचिव (प्रा.)	रा.प.प्रथम	ईन्जि	सिभिल	जनरल	१	-	-	१	-	
४	उपसचिव	रा.प.व्दितीय	प्रशासन	सा.प्रशासन		२२	१२	-	१४	२०	
५	उपसचिव	रा.प.व्दितीय	प्रशासन	लेखा		१	१	-	१	१	
६	उपसचिव	रा.प.व्दितीय	न्याय	कानून		१	-	-	-	१	
७	प्रमुख पुस्तकालय अधिकृत	रा.प.व्दितीय	शिक्षा	पुस्तकालय		-	१	-	-	१	
८	सि.डि.ई.	रा.प.व्दितीय	ईन्जि	सिभिल	जनरल	३	-	-	३	-	
९	शाखा अधिकृत	रा.प.तृतीय	प्रशासन	सा.प्रशासन		३७	२८	-	१९	४६	
१०	लेखा अधिकृत	रा.प.तृतीय	प्रशासन	लेखा		४	१	-	३	२	
११	ईन्जिनीयर	रा.प.तृतीय	ईन्जी.	सिभिल	जनरल	६	-	-	६	-	
१२	कानून अधिकृत	रा.प.तृतीय	न्याय	कानून		१	-	-	-	१	
१३	कम्प्युटर ईन्जिनीयर	रा.प.तृतीय	विविध			१	१	-	१	१	
१४	कम्प्युटर अधिकृत	रा.प.तृतीय	विविध			१	३	-	३	१	
१५	नायव सुवा	रा.प.अनं.प्र.	प्रशासन	सा.प्रशासन		४४	२२	-	३६	३०	
१६	लेखापाल	रा.प.अनं.प्र.	प्रशासन	लेखा		८	१	-	७	२	
१७	कम्प्युटर अपरेटर	रा.प.अनं.प्र.	विविध			८	३	-	१	१०	
१८	प्रशिक्षक	रा.प.अनं.प्र.	विविध			१	-	-	१	-	
१९	टेलिफोन अपरेटर	रा.प.अनं.प्र.	विविध			१	-	-	१	-	

क्र.स.	नाम पद	श्रेणी	सेवा	समूह	उपसमूह	मोजुदा दरबन्दी		प्रस्तावित दरबन्दी		कूल कायम हुने दरबन्दी	कैफियत
						स.मा तर्फ	सा.प्र.तर्फ	थप	घट		
२०	फोटोग्राफर	रा.प.अनं.प्र.	विविध			-	१	-	१	-	
२१	पुस्तकालय सहायक	रा.प.अं.प्र.	शिक्षा	पुस्तकालय		-	१	-	-	१	
२२	खरिदार	रा.प.अनं.विद.	प्रशासन	सा.प्रशासन		७	४	-	५	६	
२३	सह लेखापाल	रा.प.अनं.विद.	प्रशासन	लेखा		३	-	-	३	-	
२४	लिथो सहायक	रा.प.अनं.विद.	विविध			-	१	-	१	-	
२५	टाइपिष्ट	वेग अनुसार	प्रशासन	सा.प्रशासन		७	८	-	११	४	
२६	हलुका सवारी चालक	श्रेणी विहीन				१०	५	-	३	१२	
२७	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहीन				३०	२९	-	३३	२६	
जम्मा						२०५	१२६		१५९	१७२	

ख) कार्य विवरण

१. सङ्घीय मामिला महाशाखा

१. संघीयता कार्यान्वयनमा आवश्यक समन्वय र सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
२. संघीय शासन व्यवस्था सम्बन्धी अध्ययन, अनुसन्धान तथा असल अभ्यासहरूको आदान प्रदान सम्बन्धी कार्य,
३. संघ र स्थानीय तथा प्रदेश र स्थानीय तहबीचको सम्पर्क र समन्वयसम्बन्धी कार्य,
४. गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको संख्या, सीमाना, वडा र केन्द्र निर्धारण तथा हेरफेर र नामाकरण सम्बन्धी नीति, मापदण्ड, कार्यान्वयन र सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
५. विशेष, संरक्षित वा स्वायत्त क्षेत्रको संख्या, सीमाना र संरचना सम्बन्धी नीति, कानून तथा मापदण्ड सम्बन्धी कार्य,
६. पञ्जीकरण र व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्बन्धी नीति, कानून, योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन तथा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
७. स्थानीय तहका पदाधिकारीको सुविधा सम्बन्धी नीति र मापदण्ड निर्धारण सम्बन्धी कार्य,
८. संविधान तथा संघीय कानून बमोजिम स्थानीय तहलाई आवश्यक निर्देशन दिने सम्बन्धी कार्य,
९. प्रदेश र स्थानीय तहबीचको विवाद एवम् समस्या समाधानमा समन्वय र सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
१०. प्रदेश, स्थानीय तह र विषयगत मन्त्रालयसँगको सम्पर्क, सहयोग तथा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
११. प्रदेश र स्थानीय तह सम्बन्धी संघीय कानून तथा स्थानीय तहको नमूना कानून, मापदण्ड र ढाँचा उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्य,
१२. स्थानीय तह सम्बन्धी अभिलेख व्यवस्थापन कार्य,
१३. स्थानीय स्तरमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धी नीति, कानून, योजना तथा कार्यक्रममा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
१४. सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण सम्बन्धी नीति, कानून, योजना तथा कार्यक्रममा समन्वय र अभिलेखिकरण सम्बन्धी कार्य,
१५. स्थानीय तहमा सामाजिक परिचालन समन्वय सम्बन्धी कार्य,
१६. राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय संघसंस्थाहरूसँग सम्बन्धित केन्द्रीय परियोजना सल्लाहकार समिति (CPAC) सम्बन्धी कार्य।
१७. राष्ट्रिय तथा स्थानीय गैर सरकारी संस्था सँग सम्बन्धित नीतिगत समन्वय सम्बन्धी विषय,
१८. संघीयता सम्बन्धी राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय अभ्यासहरूको संकलन र प्रचारप्रसार सम्बन्धी कार्य,
१९. संघीय मामिला अध्ययन स्रोत केन्द्र सञ्चालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
२०. देहायका आयोग, समिति, प्रतिष्ठान, विभाग तथा निकायको सम्पर्क महाशाखाको रूपमा कार्य गर्ने:
  - निर्वाचन आयोग
  - राष्ट्रिय दलित आयोग,
  - राष्ट्रिय समावेशी आयोग,
  - आदिवासी जनजाती आयोग,
  - राष्ट्रिय महिला आयोग

- मधेशी आयोग,
- थारु आयोग
- मुस्लिम आयोग
- केन्द्रीय पंजीकरण विभाग
- समाज कल्याण परिषद्
- आदिवासी जनजाति राष्ट्रिय प्रतिष्ठान

२१. तोकिएबमोजिमका अन्य कार्यहरू ।

(क) सङ्घीय मामिला शाखा

१. संघ र स्थानीय तथा प्रदेश र स्थानीय तहबीचको कानून, नीति र मापदण्डसम्बन्धी कार्य,
२. गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको संख्या, सीमाना, वडा र केन्द्र निर्धारण तथा हेरफेर र नामाकरण सम्बन्धी नीति, मापदण्ड, कार्यान्वयन र सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
३. स्थानीय तहका पदाधिकारीको सुविधा सम्बन्धी नीति र मापदण्ड निर्धारणमा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
४. विशेष, संरक्षित वा स्वायत्त क्षेत्रको संख्या, सीमाना र संरचना सम्बन्धी नीति, कानून तथा मापदण्ड सम्बन्धी कार्य,
५. संघीयता कार्यान्वयनमा आवश्यक समन्वय र सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
६. संघीय शासन व्यवस्था सम्बन्धी अध्ययन, अनुसन्धान तथा असल अभ्यासहरूको आदान प्रदान सम्बन्धी कार्य,
७. प्रदेश र स्थानीय तहबीचको विवाद एवम् समस्या समाधानमा समन्वय र सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
८. प्रदेश र विषयगत मन्त्रालयसँगको सम्पर्क, सहयोग तथा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
९. नेपाल सरकारको तर्फबाट सङ्घीय शासन प्रणालीका सम्बन्धमा अन्तर्राष्ट्रिय फोरमहरूमा जनाईने प्रतिवद्धता र समझदारीहरूका सम्बन्धमा सम्बन्धित निकायहरूको समन्वयमा कार्ययोजना बनाई कार्यान्वयन गर्ने ।
१०. स्थानीय तह सम्बन्धी अभिलेख (स्थानीय तहका पदाधिकारीको विवरण तथा स्थानीय कानून एवं राजपत्र) व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
११. संघीयता सम्बन्धी राष्ट्रिय तथा अन्तरराष्ट्रिय अभ्यासहरूको संकलन र प्रचार प्रसार सम्बन्धी कार्य ।
१२. संघीय मामिला अध्ययन स्रोत केन्द्र सञ्चालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य ।
१३. देहायका आयोग, समिति, प्रतिष्ठान, विभाग तथा निकायको सम्पर्क शाखाको रूपमा कार्य गर्ने
निर्वाचन आयोग
राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग,

(ख) स्थानीय तह समन्वय शाखा

१. स्थानीय तहसंगको सम्पर्क र समन्वय,
२. संविधान तथा संघीय कानून बमोजिम स्थानीय तहलाई आवश्यक निर्देशन दिने विषय,
३. स्थानीय तह र विषयगत मन्त्रालयबीचको सम्पर्क, सहयोग तथा समन्वय (शाखागत रूपमा तोकिएका कार्य बाहेक),
४. स्थानीय तहहरूबीचको विवाद एवम् समस्या समाधानमा समन्वय र सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,

जिल्ला समन्वय समितिसँगको सम्पर्क, समन्वय र सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,

६. स्थानीय तहसँग सम्बन्धित विषयका राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय संघ, संस्था र सञ्जालसँगको समन्वय सम्बन्धी कार्य ।
७. अभियान मूलक कार्यक्रमको मापदण्ड, नीति समन्वय र सहजीकरण ।
८. निजामती बाहेकका स्थानीय तहमा कार्यरत अन्यस्थायी कर्मचारीहरूको बढुवा, उजुरी, राय प्रतिक्रिया सम्बन्धी कार्य,
९. संघीय मन्त्रालयबाट स्थानीय तहमा सञ्चालन हुने कार्यक्रमहरूको समन्वय र सहजीकरण ।

(ग) सामाजिक समावेशीकरण तथा सामाजिक सुरक्षा शाखा

१. पञ्जीकरण र व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्बन्धी नीति, कानून, योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन तथा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
२. स्थानीय स्तरमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धी नीति, कानून, योजना तथा कार्यक्रममा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
३. सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण सम्बन्धी नीति, कानून, योजना तथा कार्यक्रममा समन्वय र अभिलेखिकरण सम्बन्धी कार्य,
४. स्थानीय तहमा सामाजिक परिचालन समन्वय सम्बन्धी कार्य,
५. राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय संघसंस्थाहरूसँग सम्बन्धित केन्द्रीय परियोजना सल्लाहकार समिति (CPAC) सम्बन्धी कार्य,
६. राष्ट्रिय तथा स्थानीय गैरसरकारी संस्थासँग सम्बन्धित नीतिगत समन्वय सम्बन्धी कार्य,
७. सकारात्मक विभेद सम्बन्धी नीति एवं मापदण्डमा सहजीकरण,
८. लैंगिक समता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धी स्थानीय, राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय प्रयास र त्यस्ता संघ संस्थाहरूसँगको सम्पर्क र समन्वय तथा नेपाल सरकारले अन्तर्राष्ट्रिय रूपमा गरेका प्रतिबद्धता स्थानीय स्तरमा लागु गराउन प्रोत्साहन, सहयोग र सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
९. विकास कार्यक्रममा लैंगिक तथा सामाजिक समावेशीकरणको लेखाजोखा एवम् असल अभ्यासहरूको आदानप्रदान,
१०. बालमैत्री संरक्षण सम्बन्धी कार्य,
११. राष्ट्रिय गैर सरकारी संस्था, सामुदायिक संस्था र उपभोक्ता समूहको संस्थागत विकास, व्यवस्थापन एवं परिचालनमा समन्वय सम्बन्धी कार्य ।
१२. मन्त्रालयको लैंगिक सम्पर्क बिन्दु (Gender Focal Point) को रूपमा कार्य गर्ने
१३. देहायका आयोग, समित, प्रतिष्ठान, विभाग तथा निकायको सम्पर्क शाखाको रूपमा कार्य गर्ने:
  - राष्ट्रिय दलित आयोग, राष्ट्रिय समावेशी आयोग, आदिवासी जनजातिआयोग, राष्ट्रिय महिला आयोग, मधेशी आयोग, थारु आयोग र मुस्लिम आयोग
  - केन्द्रीय पंजीकरण विभाग
  - समाज कल्याण परिषद्
  - आदिवासी जनजाति राष्ट्रिय उत्थानप्र तिष्ठान

१४. तोकिए बमोजिमका अन्य कार्यहरु

२. योजना तथा अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग समन्वय महाशाखा

१. स्थानीय पूर्वाधार विकास सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, प्रविधि विकास र अनुसन्धान सम्बन्धी कार्य,
२. फोहरमैला व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति, मापदण्ड, समन्वय र सहजिकरण सम्बन्धी कार्य,
३. स्थानीय तहका पदाधिकारी र कर्मचारीहरुको वैदेशिक भ्रमण सम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड निर्धारण र समन्वय सम्बन्धी कार्य,
४. मन्त्रालयसँग सम्बन्धित राष्ट्रिय, अन्तर्राष्ट्रिय संघसंस्थासँग सन्धि, सम्झौता, अभिसन्धि, सम्पर्क र समन्वय सम्बन्धी कार्य,
५. योजना तथा अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग सम्बन्धी नीति, कानून, योजना तथा कार्यक्रम निर्माण तथा समन्वय,
६. संघीय मामिला सम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय संघ, संस्था र सञ्जालसँगको समन्वय सम्बन्धी कार्य,
७. मन्त्रालय एवं अन्तर्गत निकायको लागि आवधिक तथा रणनीतिक योजना, मध्यमकालीन खर्च संरचना तथा वार्षिक बजेट र कार्यक्रम सम्बन्धी कार्य,
८. स्थानीय तहको आवधिक, वार्षिक, रणनीतिक तथा अन्य विकास योजना सम्बन्धी कार्यमा समन्वय तथा सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
९. संघ, प्रदेश र स्थानीय तहबीचको योजना प्रणालीबीच समन्वय र तादाम्यता सम्बन्धी कार्य,
१०. नेपाल सरकारबाट स्थानीय तहलाई प्रदान गरिने अनुदान सम्बन्धमा समन्वय
११. अन्तर सरकारी वित्तिय सम्बन्ध सुदृढीकरणमा समन्वय तथा स्थानीय सरकारको वित्तिय ढाँचा निर्माणको नमुना विकास सम्बन्धी कार्य,
१२. अन्तर-स्थानीय तह विकास योजना, परियोजना र कार्यक्रमको समन्वय र सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
१३. स्थानीय तहको योजना प्रणालीमा विषयगत मन्त्रालयसँगको सम्पर्क, सहयोग तथा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
१४. विकास सहायता नीति अन्तर्गत स्थानीय तहमा अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग परिचालनमा समन्वय र सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
१५. स्थानीय तहको अन्य मुलुकका स्थानीय तहसँगको भगिनी सम्बन्ध विस्तार सम्बन्धी कार्य,
१६. विशेष, संरक्षित तथा स्वायत्त क्षेत्रर पिछडिएको क्षेत्रको विकास व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
१७. स्थानीय तहको वस्तुगत विवरण, योजनागत तथ्यांक, प्रगति समीक्षा र प्रतिवेदन सम्बन्धी कार्यको अभिलेखिकरण र समन्वय सम्बन्धी कार्य,
१८. अनुगमन तथा मूल्याङ्कन सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड र कार्यक्रम तर्जुमा एवम् कार्यान्वयनमा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
१९. अनुगमन तथा मूल्याङ्कनका सूचकहरुको आधारमा कार्यक्रम र आयोजनाको नियमित अनुगमन एवं मूल्याङ्कन सम्बन्धी कार्य,
२०. आयोजना कार्यान्वयनमा देखिएका समस्या समाधान गर्न मन्त्रालयस्तरीय समस्या समाधान समिति सम्बन्धी कार्य,
२१. स्थानीय स्तरमा वातावरण व्यवस्थापन र दिगो विकास सम्बन्धी नीति, कानून, कार्यक्रम तथा प्रारम्भिक वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकनमा समन्वय सम्बन्धी कार्य,

भू-उपयोग र वस्ती विकास योजनाकार्यान्वयनमा समन्वय सम्बन्धी कार्य,

स्थानीय तहमा विपद् व्यवस्थापन तथा जलवायु अनुकूलन सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रमको सहजीकरण, समन्वय तथा अनुगमन र मूल्यांकन सम्बन्धी कार्य,

२४. स्थानीय तहमा विपद् पूर्व सूचना केन्द्र स्थापनामा सहयोग र अन्तरनिकाय समन्वय सम्बन्धी कार्य,

२५. वारुणयन्त्र तथा अग्नि नियन्त्रण सम्बन्धी कार्यमा समन्वय तथा सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,

२६. स्थानीय तहमा भवनसंहिता तथा भवनसम्बन्धी मापदण्ड कार्यान्वयनमा समन्वय सम्बन्धी कार्य,

२७. देहायका आयोग, समिति, प्रतिष्ठान, विभाग तथा निकायको सम्पर्क महाशाखाको रूपमा कार्य गर्ने:

-राष्ट्रिय योजना आयोग,

-स्थानीय पूर्वाधार व्यवस्थापन विभाग

-सडक बोर्ड नेपाल

-राष्ट्रिय लगानी बोर्ड

-नगर विकास कोष

२७. तोकिए बमोजिमका अन्य कार्यहरू ।

क) योजना तथा अनुगमन शाखा

१. मन्त्रालय एवं अन्तर्गत निकायको लागि आवधिक योजना तथा वार्षिक बजेट र कार्यक्रम सम्बन्धी कार्य,

२. संघ, प्रदेश र स्थानीय तहबीचको योजना प्रणालीबीच समन्वय र तादात्म्यता सम्बन्धी कार्य,

३. प्रादेशिक तथा स्थानीय तहको आवधिक योजना तथा बजेट, मध्यकालिन खर्च संरचना तथा रणनीतिक योजना तथा MTEF तर्जुमा सम्बन्धी कार्य,

४. अन्तर-स्थानीय तह विकास योजना, परियोजना र कार्यक्रमको समन्वय र सहजीकरण,

५. स्थानीय पूर्वाधार विकास सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, प्रविधि विकास र अनुसन्धान सम्बन्धी कार्य,

६. दिगो विकास लक्ष्य (Sustainable Development Goals) हाँसिल गर्ने सम्बन्धमा स्थानीय तहलाई सहयोग र समन्वय,

७. विशेष, संरक्षित तथा स्वायत्त र पिछ्छडिएको क्षेत्रको विकास सम्बन्धी कार्य,

८. स्थानीय तहको वस्तुगत विवरण, योजनागत तथ्यांक, प्रगति समिक्षा र प्रतिवेदन अभिलेखीकरण सम्बन्धी कार्य,

९. स्थानीय तहमा नेपाल सरकारबाट प्रदान गरिएबाट सञ्चालन हुने आयोजना तथा कार्यक्रम सम्बन्धी कार्य,

१०. अनुगमन तथा मूल्याङ्कन सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, सूचक र कार्यक्रम तर्जुमा, एवं कार्यान्वयनमा समन्वय,

११. अनुगमन तथा मूल्याङ्कनका सूचकहरूको आधारमा कार्यक्रम र आयोजनाको नियमित अनुगमन एवं मूल्याङ्कन सम्बन्धी कार्य,

१२. वार्षिक एवं चौमासिक प्रगति विवरणहरूको संकलन, विश्लेषण एवम् पृष्ठपोषण सम्बन्धी कार्य,

१३. आयोजना कार्यान्वयनमा देखिएका समस्या समाधान गर्न मन्त्रालयस्तरीय समस्या समाधान समिति सम्बन्धी कार्य,

१४. वार्षिक तथा आवधिक आयोजनाहरूको अद्यावधिक अभिलेख राख्ने तथा समीक्षा गर्ने र देखिएका बाधा अड्चन फुकाउने सम्बन्धमा आवश्यक कारवाही गर्ने सम्बन्धी कार्य

१५. मन्त्रालयबाट गरिने महत्वपूर्ण नीतिगत निर्णयलाई व्यवस्थित गर्न स्थापित नीति समन्वय समिति (PCC) को सचिवालयको रूपमा गर्ने कार्य ।

(ख) विकास सहायता समन्वय शाखा

१. स्थानीय तहका पदाधिकारी र कर्मचारीहरूको वैदेशिक भ्रमण सम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड निर्धारण तथा वैदेशिक अध्ययन, तालिम, भ्रमणको स्वीकृति सम्बन्धी कार्य,
२. मन्त्रालय सम्बन्धी राष्ट्रिय, अन्तर्राष्ट्रिय संघसंस्थासँग सन्धि, सम्झौता, अभिसन्धिको अभिलेखाङ्कन, प्रतिवेदन, सम्पर्क र समन्वय सम्बन्धी कार्य,
३. अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग सम्बन्धी नीति, कानून, योजना तथा कार्यक्रम निर्माण तथा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
४. विकास सहायता नीति बमोजिम अन्तर्राष्ट्रिय सहायता सम्बन्धी नीतिगत अध्ययन, अनुसन्धान र विश्लेषण गर्ने ।
५. स्थानीय तहमा अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग परिचालनमा समन्वय र सहजिकरण सम्बन्धी कार्य,
६. अर्थ मन्त्रालयसँग समन्वय गरी स्थानीय विकासको लागि वैदेशिक सहयोग नीति र प्राथमिकता तय गर्ने सम्बन्धी कार्य,
७. विकास सहायता नीति अनुरूप स्थानीय एवं प्रदेश तहमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने अन्तर्राष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थाहरूसँग समन्वय र सहजिकरण,
८. विकास सहायता अन्तर्गत प्रदेश एवं स्थानीय तहमा सञ्चालित आयोजना तथा कार्यक्रमहरूको अनुगमन तथा निरीक्षण,
९. नेपाल सरकारसँग सम्झौता भई विभिन्न स्थानीय तह, प्रदेश तथा आयोजनामा कार्यरत विदेशी दक्ष श्रमिक तथा विशेषज्ञहरूको अद्यावधिक विवरण तयार गर्ने र तिनीहरूबाट सम्पादित कार्यको आवधिक मुल्याङ्कन गर्ने,
१०. मन्त्रालयको कामसँग सम्बद्ध विदेशी नागरिक एवं स्वयंसेवकहरूलाई कार्य सहमति तथा भिषाको सिफारिश गर्ने सम्बन्धी कार्य,
११. अन्तर्राष्ट्रिय सहायता वा प्राविधिक सहयोगबाट प्राप्त सामानहरूको हस्तान्तरण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
१२. स्थानीय तहले माग गरेको विदेशी स्वयंसेवक तथा प्राविधिकको व्यवस्था र अनुगमन सम्बन्धी कार्य,
१३. मन्त्रालय तथा स्थानीय तहमा अन्तर्राष्ट्रिय सहायताबाट सञ्चालित विकास परियोजनाहरूको कार्यान्वयनमा आवश्यक समन्वय गर्ने सम्बन्धी कार्य,
१४. स्थानीय तहहरूको अन्य मुलुकका स्थानीय तहसँगको भिषा सम्बन्ध स्थापना र व्यवस्थित गर्ने सम्बन्धी कार्य ।

(ग) वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा

१. स्थानीय स्तरमा वातावरण व्यवस्थापन र दिगो विकाससँग सम्बन्धित नीति, कानून, कार्यक्रम तथा प्रारम्भिक वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकनमा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
२. स्थानीय तहमा विपद् पूर्व सूचना केन्द्र स्थापनामा सहयोग र अन्तरनिकाय समन्वय सम्बन्धी कार्य,
३. स्थानीय तहमा विपद् व्यवस्थापन तथा जलवायु अनुकूलन सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रमको सहजिकरण, समन्वय र सहकार्यलाई प्रवर्द्धन गर्ने सम्बन्धी कार्य,
४. स्थानीय तहमा वातावरणमैत्री शासन प्रणालीको प्रवर्द्धन गर्ने सम्बन्धी कार्य,

५. स्थानीय, प्रादेशिक, राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय वातावरणीय प्रयासहरु र संस्थाहरुबीचको सम्बन्ध, सहयोग र समन्वय कायम गर्ने सम्बन्धी कार्य,
६. फोहरमैला व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति, मापदण्ड, योजना तथा कार्यक्रममा समन्वय र सहजिकरण सम्बन्धी कार्य,
७. स्थानीय स्तरमा वातावरण प्रदूषण र व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्डहरु निर्धारण तथा सोको कार्यान्वयनमा सहजिकरण र अनुगमन गर्ने सम्बन्धी कार्य,
८. स्थानीय तहको एकीकृत वस्ती विकास मापदण्ड तथा योजना तयारी समन्वय सम्बन्धी कार्य ।
९. वारुणयन्त्र तथा अग्नि नियन्त्रण कार्यमा समन्वय तथा सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
१०. भवनसंहिता तथा भवनसम्बन्धी मापदण्ड स्थानीय तहमा कार्यान्वयनमा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
११. गाउँ तथा नगरमा बहुप्रकोप प्रतिरोधी भवनसंहिता तथा भवनसम्बन्धी मापदण्ड कार्यान्वयनमा समन्वय र सहजीकरण सम्बन्धी कार्य ।
१२. स्थानीय तहमा भू-उपयोग योजना कार्यान्वयनमा समन्वय,

३. स्थानीय तह क्षमता विकास महाशाखा

१. सार्वजनिक पदाधिकारी, स्थानीय तहका जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीको क्षमता विकास सम्बन्धी नीति, मापदण्ड, योजना, कार्यक्रम, पाठ्यक्रम तर्जुमा, कार्यान्वयन र समन्वय सम्बन्धी कार्य,
२. स्थानीय तहको संस्थागत सृष्टीकरण तथा सशक्तिकरण सम्बन्धी कार्य,
३. स्थानीय तहको जनशक्ति विकास नीति, योजना तथा कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्य,
४. विकासका बहुआयामिक र अन्तरसम्बन्धित विषयहरुको कार्यान्वयनमा क्षमता विकास सम्बन्धी कार्य,
५. स्थानीय तहको न्यायिक समितिको क्षमता विकास सम्बन्धी कार्य,
६. स्थानीय तहको क्षमता विकास सम्बन्धी कार्यमा विषयगत मन्त्रालयसँगको सम्पर्क, सहयोग तथा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
७. स्थानीय तहको क्षमता विकास सम्बन्धमा स्थानीय विकास प्रशिक्षण प्रतिष्ठानसंगको समन्वय र सहकार्य सम्बन्धी कार्य,
८. सूचना, अभिलेख तथा विद्युतीय शासन सम्बन्धी नीति, कानून, योजना, कार्यक्रम तथा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
९. सूचना संकलन, संग्रह, अभिलेख र प्रकाशन सम्बन्धी कार्य,
१०. मन्त्रालय तथा स्थानीय तहमा आधुनिक सूचना प्रविधिको विकास र उपयोग सम्बन्धी कार्य,
११. सुशासन प्रवर्द्धन तथा उजुरी व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
१२. स्थानीय आर्थिक विकासमा सहयोग तथा सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
१३. स्थानीय स्रोत परिचालन सम्बन्धी नीतिगत अध्ययन अनुसन्धान तथा विश्लेषण सम्बन्धी कार्य,
१४. स्थानीय तहका राजस्व परिचालन क्षमतामा लेखाजोखा र सुधार सम्बन्धी कार्य,
१५. संघीय प्रणाली सम्बन्धी श्रोत केन्द्र स्थापना र सञ्चालन सम्बन्धी कार्य,
१६. देहायका आयोग, समिति, प्रतिष्ठान, विभाग तथा निकायको सम्पर्क महाशाखाको रूपमा कार्य गर्ने:
-संघीय संसद

- अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग,
  - राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग,
  - राष्ट्रियप्राकृतिक श्रोत तथा वित्तियआयोग,
  - राष्ट्रिय सूचना आयोग,
  - राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र
  - स्थानीय विकास प्रशिक्षण प्रतिष्ठान
  - प्रदेश तथा स्थानीय शासन सहयोग कार्यक्रम
१७. तोकिए बमोजिमका अन्य कार्य ।

(क) स्थानीय तह क्षमता विकास शाखा

१. स्थानीय तहका सार्वजनिक पदाधिकारी, जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीको क्षमता विकास सम्बन्धी (सबै प्रकारका तालिम, गोष्ठी, कार्यशाला, अभिमुखीकरण आदि) नीति, योजना, कार्यक्रम तर्जुमा तथा कार्यान्वयन,
२. स्थानीय तहको क्षमता विकास सम्बन्धी कार्यमा सङ्घीय तथा प्रादेशिक विषयगत मन्त्रालय, अन्तर स्थानीय तह, सरकारी (जस्तै स्थानीय विकास प्रशिक्षण प्रतिष्ठान, Staff College, विभिन्न विश्वविद्यालयहरू, अनुसन्धान केन्द्रहरू आदि) तथा गैरसरकारी संस्था, विकास साझेदारसंग सम्पर्क, सहयोग, सञ्चार तथा समन्वय,
३. मन्त्रालयको कार्यक्षेत्रसंग सम्बन्धित विषयमा जनशक्ति विकास नीति, योजना तथा कार्यान्वय, क्षमता विकासका श्रोत सामाग्री विकास सम्बन्धी कार्य,
४. स्थानीय तहको संस्थागत सुदृढीकरण तथा सशक्तिकरण सम्बन्धी कार्य ।

ख) स्रोत परिचालन समन्वय शाखा

१. स्थानीय राजस्व परिचालन सम्बन्धी नीतिगत अध्ययन अनुसन्धान तथा विश्लेषण सम्बन्धी कार्य,
  २. स्थानीय तहको आन्तरिक स्रोत साधनको पहिचान र परिचालनमा सहजिकरण तथा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
  ३. स्थानीय राजस्वको आधार विस्तारमा प्रोत्साहन र प्रवर्द्धन सम्बन्धी कार्य,
  ४. स्थानीय राजस्व सूचना तथा तथ्यांक आदान प्रदान प्रणाली विकास, अनुसन्धान र प्रकाशन सम्बन्धी कार्य,
  ५. स्थानीय आर्थिक विकास सम्बन्धी कार्यमा सहजिकरण,
  ६. स्थानीय तहको राजस्व परिचालन क्षमता लेखाजोखा र सुधार सम्बन्धी कार्य,
  ७. राजस्व परिचालनमा स्थानीय तहमा उत्कृष्ट देखिएका कार्यको अन्य स्थानीय तहसँग अनुभव आदान प्रदान सम्बन्धी कार्य,
  ८. स्थानीय तहको राजस्व परिचालनमा भएका विवाद समाधानका लागि समन्वय सम्बन्धी कार्य,
  ९. स्थानीय राजस्वको मुल्याङ्कनसम्बन्धी कार्य,
  १०. स्थानीय तहको प्राकृतिक स्रोत साधन सम्बन्धी कर तथा राजस्व व्यवस्थापनमा सहयोग र समन्वय सम्बन्धी कार्य,
  ११. स्थानीय तहको वार्षिक आयव्ययको अभिलेख र वार्षिक प्रतिवेदन प्रकाशन सम्बन्धी कार्य,
  १२. राष्ट्रिय प्राकृतिकस्रोत तथा वित्त आयोगको सम्पर्क शाखाको रूपमा कार्य गर्ने,
- (ग) सूचना तथा प्रविधि शाखा

सूचना तथा सुशासन ईकाइ:

१. सूचना अधिकारीको काम, कर्तव्य र अधिकारको प्रयोग गर्ने सम्बन्धी कार्य,
२. सूचना संकलन, संग्रह, अभिलेख र प्रकाशन सम्बन्धी कार्य,
३. स्थानीय तहको सफल अभ्यासहरूको प्रचार प्रसार र प्रकाशन गर्ने,
४. सुशासन प्रवर्द्धन तथा गुनासो व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
५. अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग, राष्ट्रिय सूचना आयोग तथा राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्रको सम्पर्क ईकाईको रूपमा कार्य गर्ने,
६. संसद रिपोर्टिङ्ग सम्बन्धी कार्य ।

सूचना प्रविधि ईकाई:

१. विद्युत्तीय शासन सम्बन्धी नीति, कानून, योजना, कार्यक्रम तथा प्रणालीको विकास र प्रवर्द्धन एवं समन्वय सम्बन्धी कार्य,
२. केन्द्र तथा स्थानीय तहमा सूचना प्रणाली सम्बन्धी कार्यको परामर्श तथा समन्वय गर्ने कार्य,
३. भौगोलिक सूचना प्रणाली सम्बन्धी कार्य,
४. वेबसाइट व्यवस्थापन र सञ्चार प्रविधिसंग सम्बन्धित कार्य

४. कर्मचारी प्रशासन महाशाखा

१. नेपाल प्रशासन सेवा, नेपाल आर्थिक योजना तथा तथ्याङ्क सेवा, नेपाल इन्जिनियरिङ सेवा सिभिल समूह जनरल उपसमूह, विविध सेवा तथा यी अन्तर्गतका समूह तथा उपसमूहहरूको संचालन,
२. संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका कर्मचारीहरूको न्यूनतम शैक्षिक योग्यता सम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड सम्बन्धी कार्य,
३. निजामती सेवाका सबै पद तथा पदाधिकारीहरूको लागि कार्य विवरण तयारी तथा अद्यावधिक,
४. संघीय निजामती कर्मचारीहरूको अन्तर मन्त्रालय सरुवा,
५. संघीयनिजामती कर्मचारीहरूको पुरस्कार र दण्डसम्बन्धी कार्य,
६. कानूनी राय/परामर्श, आदेश तथा फैसला कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्य,
७. बढुवा समितिको सचिवालय सम्बन्धी कार्य,
८. संघीय निजामती कर्मचारी प्रशासनको केन्द्रीय कर्मचारी निकाय सम्बन्धी कार्य,
९. प्रशासकीय अभिलेख र तथ्यांक सम्बन्धी कार्य,
१०. आर्थिक प्रशासन तथा वेरुजु सम्बन्धी कार्य,
११. आन्तरिक तथा जिन्सी व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
१२. नेपाल सरकारका अस्थायी र आवधिक प्रकृतिका आयोजनाहरूको अस्थायी दरवन्दी स्वीकृती सम्बन्धी कार्य,
१३. देहायका आयोग, समिति, प्रतिष्ठान, विभाग तथा निकायको सम्पर्क महाशाखाको रूपमा कार्य गर्ने:
  - प्रशासकीय अदालत
  - निजामती कितावखाना
१४. अन्य महाशाखामा उल्लेख नभएका तथा तोकिए बमोजिमका अन्य कार्य ।

क. संघीय र प्रादेशिक कर्मचारी प्रशासन शाखा

१. नेपाल प्रशासन सेवा, नेपाल आर्थिक योजना तथा तथ्याङ्क सेवा र नेपाल विविध सेवाका कर्मचारी प्रशासन सम्बन्धी कार्य सम्पादन गर्ने,
२. बढुवाको लागि सिफारिश भएका कर्मचारीका बढुवा, नियुक्ति र पदस्थापन सम्बन्धी कार्य गर्ने,
३. निजामती कर्मचारी प्रशासन सम्बन्धमा अपनाउने नीति निर्धारण सम्बन्धी कार्य गर्ने,
४. लोक सेवा अयोगवाट सिफारिस भै आएका उम्मेदवारहरूको नियुक्ति र पदस्थापना सम्बन्धी गर्ने,
५. फाजिल तथा अतिरिक्त समूहमा रहेका कर्मचारीहरूको व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
६. निजामती सेवाका कर्मचारीहरूको अन्तर मन्त्रालय सरुवा, सरुवा सहमती, काज र नियुक्ति सिफारिश सम्बन्धी कार्य,
७. निजामती कर्मचारीहरूको विभागीय सजाय तथा दण्ड सम्बन्धी कार्य,
८. निजामती सेवामा कार्यरत कर्मचारीहरूको सेवा, समूह, उपसमूह परिवर्तन सम्बन्धी सिफारिश लोक सेवा आयोगमा पठाउने,

९. कुनै खास विषयमा अधिकार प्राप्त अधिकारीले तोकेको कम सम्पन्न (भ्रमण, बैठक, अध्ययन, अनुसन्धान, आदि) भैसकेपछि सम्बन्धित महाशाखा प्रमुखलाई सम्बोधन गरी प्रतिवेदन गर्ने, गराउने।
१०. प्रशासकीय अदालतको सम्पर्क शाखाको रूपमा कार्य गर्ने।

ख. स्थानीय तह कर्मचारी प्रशासन शाखा

१. स्थानीय तहमा नेपाल प्रशासन सेवा, नेपाल आर्थिक योजना तथा तथ्याङ्क सेवा, नेपाल इन्जिनियरिङ सेवा, सिभिल समूह, जनरल समूह, विविध सेवा तथा यी अन्तरगतका समूह तथा उपसमूहहरूको सञ्चालन सम्बन्धी कार्य,
२. यस मन्त्रालयले सेवा समूह सञ्चालन गर्ने स्थानीय तहमा खटिएका र खटिने प्राविधिक कर्मचारी प्रशासन सम्बन्धी कार्य गर्ने,
३. स्थानीय तहमा बढुवाको लागि सिफारिश भएका कर्मचारीका बढुवा नियुक्ति र पदस्थापन सम्बन्धी कार्य गर्ने,
४. स्थानीय तहमा निजामती कर्मचारी प्रशासन सम्बन्धमा अपनाउने नीति निर्धारण सम्बन्धी कार्य गर्ने,
५. लोक सेवा आयोगबाट सिफारिस भै आएका उम्मेदवारहरूका स्थानीय तहमा नियुक्ति र पदस्थापना सम्बन्धी कार्य गर्ने,
६. स्थानीय तहमा फाजिलमा रहेका कर्मचारीहरूको व्यवस्थापन गर्ने,
७. स्थानीय तहमा निजामती सेवामा कार्यरत कर्मचारीहरूको सेवा, समूह, उपसमूह परिवर्तन सम्बन्धी सिफारिश लोक सेवा आयोगमा पठाउने,
८. स्थानीय तहहरूमा कर्मचारी पुग नपुगको अवस्था यकिन गरी नपुग कर्मचारी खटाउने,
९. स्थानीय तहहरूबाट कर्मचारी प्रशासन सम्बन्धी राय माय भएमा पेश गरी निर्णयानुसार राय पठाउने,
१०. सबै स्थानीय तहहरूलाई कर्मचारी विवरण अद्यावधिक गर्न लगाई सोको अभिलेख व्यवस्थापन गर्ने,
११. कुनै खास विषयमा अधिकार प्राप्त अधिकारीले तोकेको कम सम्पन्न (भ्रमण, बैठक, अध्ययन, अनुसन्धान, आदि) भैसकेपछि सम्बन्धित महाशाखा प्रमुखलाई सम्बोधन गरी प्रतिवेदन गर्ने, गराउने।

ग. बढुवा व्यवस्था शाखा

१. निजामती सेवाका कर्मचारीहरूको बढुवा समितिको सचिवालयको रूपमा कार्य समपादन गर्ने,
२. निजामती सेवाका कर्मचारीहरूको कार्य सम्पादन मूल्यांकन फारमहरूको संकलन, विश्लेषण तथा आवश्यकता अनुसार प्रमाणिकरण गर्ने,
३. नि.से.नि. वमोजिम तोकिएको आधारमा बढुवाको लागि कर्मचारीहरूको योग्यताक्रमका लागि आवश्यक मूल्यांकन गरी बढुवाको प्राथमिकताक्रम निर्धारण गर्ने,
४. बढुवा समितिबाट बढुवाको लागि सिफारिश भएका कर्मचारीहरूको नाम प्रकाशित गर्ने,

५. बहुवा सिफारिश उपर परेका उजुरी सम्बन्धमा लोक सेवा आयोगवाट माग भई आएकोमा प्रतिक्रिया पठाउने,
६. बहुवा सम्बन्धी परेका उजुरी-मुद्दाका सम्बन्धमा अदालतमा राय, जवाफ, प्रतिक्रिया पठाउने,
७. बहुवा हुने कर्मचारीहरुको नियुक्तिका लायिग पत्राचार गर्ने,
८. बहुवा सम्बन्धी मामलामा राय परामर्श दिने,
९. सम्बद्धता निर्धारण सम्बन्धी कार्य गर्ने
१०. समयमा कार्य सम्पादन मूल्याकन भर्न छुट भएका कर्मचारीको कार्य सम्पादन मूल्याकन भर्न सहमति दिने सम्बन्धी कार्य,

(घ) आर्थिक प्रशासन शाखा

१. विनियोजन, धरोटी राजश्वको लेखा अद्यावधिक गर्ने र सम्बन्धित कागजात सुरक्षित राख्ने,
२. मन्त्रालयको स्वीकृत बजेट निकासा प्राप्त गर्ने,
३. लेखापरीक्षण गराउने, पेशकी र बेरुजुको लगत राख्ने, सम्परीक्षण गराउने एवं फछ्यौट गर्ने र अद्यावधिक गराउने सम्बन्धी कार्य,
४. मातहतका निकायलाई अख्तियारी र निकासा दिने,
५. आवश्यक प्रतिवेदन फाराम तयार गराई सम्बन्धित निकायमा पठाउने,
६. प्रचलित आर्थिक कानूनद्वारा निर्दिष्ट कार्य ।
७. मन्त्रालयको वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा सम्बन्धी कार्यमा योजना तथा अनुगमन शाखासंग समन्वय र अन्य शाखासंग समन्वय गरी आवश्यक कार्य गर्ने,
८. स्थानीय तहलाई पठाइने अनुदानको अख्तियारी सम्बन्धी कार्य,
९. स्थानीय तहको कानून बमोजिम लेखापरीक्षणमा सहजिकरण गरी बेरुजु उपर मन्त्रालयको निर्देशन पठाउने,
१०. मन्त्रालयको वार्षिक बजेट तर्जुमा (साधारण), निकासा एवं खर्चको प्रबन्ध सम्बन्धी कार्य,
११. शाखाहरूलाई लजिष्टिक सपोर्टको लागि बजेट व्यवस्था सम्बन्धी कार्य,
१२. स्थानीय तहको लेखापरीक्षणको मापदण्ड कार्यान्वयनमा सहयोग ।

(ङ) आन्तरिक व्यवस्थापन शाखा

१. संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरूका कर्मचारीहरूको कर्मचारी प्रशासन सम्बन्धी कार्य,
२. मन्त्रालयको भवन, मेशिनरी लगायत सबै साधनको मर्मत, संचार, लिलाम, मिनाहा र कार्यालय सरसफाई सम्बन्धी कार्य,
३. मन्त्रालय र अन्तर्गतका सामाग्रीहरूको खरिद, भण्डारण र व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य ।
४. मन्त्रालयको खरिद इकाई सम्बन्धी कार्य ।
५. अन्तरराष्ट्रिय सहायता वा प्राविधिक सहयोगवाट प्राप्त सामानहरूको व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
६. कर्मचारी बैठक सम्बन्धी कार्य,
७. मन्त्रालयको आन्तरिक बजेट व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,

८. मन्त्रालयको मूल दर्ता चलानी, जनसम्पर्क सम्बन्धी कार्य,
९. सवारीसाधनहरूको व्यवस्था सम्बन्धी कार्य,
१०. मन्त्रालयका मन्त्री र सचिवको सचिवालय व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
११. मन्त्रालय, आयोजनाको जिन्सी निरीक्षण, प्रतिवेदन तयार तथा नियमानुसार कागज धुल्याउने कार्य,
१२. अतिरिक्त समूहमा दरवन्दी रही यस मन्त्रालयमा जिम्मेवारी तोकिएका कर्मचारीहरूको व्यवस्थापन गर्ने,
१३. स्थानीय तहका कर्मचारीका सम्पत्ति विवरण सम्बन्धी कार्य,
१४. स्थानीय तहको चल अचल सम्पत्ति व्यवस्थापनमा सहजिकरण सम्बन्धी कार्य,
१५. मन्त्रालय र अन्तरगत आयोजनाहरूमा आवश्यक अस्थायी दरवन्दी सृजना गरी स्वीकृत गर्ने सम्बन्धी कार्य,
१६. मन्त्रालय र अन्तरगत कर्मचारीहरूको कार्यसम्पादन मूल्यांकन सम्बन्धी कार्य,
१७. मन्त्रालय वा अन्तरगतका निजामती कर्मचारीहरूको पुरस्कार सम्बन्धी कार्य गर्ने,
१८. मन्त्रालय अन्तर्गत राजपत्र अनङ्कित पदहरू लगत विज्ञापनको लागि लोक सेवा आयोगमा पठाउने,
१९. पुस्तकालय व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
२०. निजामती किताबखानाको सम्पर्क शाखाको रूपमा कार्य गर्ने,
२१. अन्य शाखामा नतोकिएका कार्यहरू।

(च) कानून तथा फैसला कार्यान्वयन शाखा

१. मन्त्रालय र अन्तरगत निकायहरूका लागि आवश्यक ऐन, नियम तर्जुमा र संशोधन सम्बन्धी कार्य।
२. स्थानीय तहको नमुना कानून मापदण्ड र ढाँचा सम्बन्धी विषयमा राय सम्बन्धी कार्य।
३. मन्त्रालय र अन्तरगत निकायलाई कानूनी राय र परामर्श उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्य।
४. नेपाल राजपत्रमा प्रकाशन गर्नुपर्ने सूचना सम्बन्धी कार्य।
५. मन्त्रालय पक्ष हुने सन्धि, सम्झौता, करार, समझदारीपत्र समेतका विषयमा कानूनी राय उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्य।
६. मन्त्रालयको तर्फबाट फिरादपत्र, प्रतिउत्तरपत्र, रिटनिवेदन, लिखितजवाफ, पुनरावेदनपत्र तयार गरी सम्बन्धित निकायमा पठाउने कार्य।
७. मन्त्रालयसँग सम्बन्धित अदालती फैसलाको अभिलेखतथा कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्य।

५. संगठन विकास शाखा

१. कर्मचारी समायोजनका लागि संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण गर्ने,
२. अधिकारसम्पन्न संघीय प्रशासनिक पुनर्संरचना समितिको सचिवालयको रूपमा कार्य गर्ने
३. नेपाल सरकारको कार्यालयहरूको संगठन तथा कार्यविधिमा प्रभावकारिता ल्याउन आवश्यकता अनुसार अध्ययन गरी प्रतिवेदन तयारी गरी कार्यान्वयन गर्ने,
४. केन्द्रीय संगठन दिग्दर्शन एवं पद व्यवस्था निर्देशिका सम्बन्धी कार्य
५. केन्द्रीय संगठन तालिका अद्यावधिक गरी प्रकाशन सम्बन्धी कार्य

६. नेपाल सरकारका मन्त्रालय, विभाग लगायतका निकायहरूका साथै इकाइस्तरका संगठनहरूको संगठनात्मक सुधार सम्बन्धी कार्य गर्ने,
७. संगठन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी राय परामर्श सम्बन्धी कार्य,
८. नेपाल सरकार तथा संवैधानिक अंगहरूका लागि आवश्यक दरवन्दीहरू सृजना तथा खारेज गर्न मन्त्रालय तहवाट सहमति तथा स्वीकृति दिन कारवाही गर्ने,
९. विभिन्न सरकारी निकायहरूको लागि मौजुदा स्थायी दरवन्दी सम्बन्धी नीति तथा आधार तैयार गर्ने,
१०. निजामती सेवाका पद तथा पदाधिकारीहरूको सेवा-समुह निर्धारण गर्ने,
११. सेवा, समुह विभाजनको कार्यमा सुधारको लागि आवश्यक अध्ययन अनुसन्धान गरी प्रतिवेदन पेश गर्ने,
१२. आवश्यकता अनुसार नयाँ सेवा-समुहहरूको गठन र अनावश्यक सेवा-समुहहरूको खारेज गर्ने सम्बन्धमा सुझाव दिने,
१३. निजामती सेवाका सबै पद तथा पदाधिकारीहरूको लागि कार्य विवरण सम्बन्धित मन्त्रालयवाट तयार गराई अद्यावधिक गर्ने,
१४. कार्यालयको नाम परिवर्तन सम्बन्धी कार्य,
१५. विशेष पद र विशेषज्ञ पद लगायत निजामती सेवाका अन्य विविध पदहरू सृजना र खारेज सम्बन्धमा कारवाही गर्ने,
१६. पद नाम निर्धारण गर्ने र परिवर्तन गर्न सिफारिस सम्बन्धी कार्य,
१७. विभिन्न सेवा, समुह संचालन गर्ने मन्त्रालय विच समन्वय गर्ने गराउने कार्य,
१८. कुनै खास विषयमा अधिकार प्राप्त अधिकारीले तोकेको काम सम्पन्न -भ्रमण, बैठक, अध्ययन, अनुसन्धान, आदि) भैसकेपछि सम्बन्धित महाशाखा प्रमुखलाई सम्बोधन गरी प्रतिवेदन गर्ने, गराउने ।
१९. नेपाल सरकारवाट संचालित अस्थायी प्रकृतिका आयोजनाहरूमा आवश्यक अस्थायी दरवन्दी सृजना गर्न बैठकमा भाग लिने,

६. प्रशासन सुधार तथा जनशक्ति विकास महाशाखा

१. राष्ट्रिय निजामती सेवा नीति सम्बन्धी कार्य,
२. संघीय निजामती तथा अन्य संघीय सरकारी सेवाका निवृत्तिभरण लगायत अवकाशजन्य सुविधासम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड र व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
३. सार्वजनिक सेवा प्रवाह सम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड सम्बन्धी कार्य,
४. प्रशासनिक सुधार सम्बन्धी नीति, योजना, समायोजन र समन्वय सम्बन्धी कार्य,
५. कर्मचारी कल्याण सम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड सम्बन्धी कार्य,
६. व्यवस्थापन परीक्षण सम्बन्धी नीति, योजना तथा कार्यक्रम संचालन र समन्वय,
७. प्रशासन सुधार सम्बन्धी अध्ययन, अनुसन्धान तथा नीति तर्जुमा र कार्यान्वयन

८. संघीय निजामती तथा अन्य सरकारी सेवाको तालिमसम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड सम्बन्धमा अध्ययन, अनुसन्धान र विकास सम्बन्धी कार्य,
९. स्वदेशी तथा विदेशी अध्ययन, अवलोकन भ्रमण तथा तालिम सम्बन्धी कार्य,
१०. नेपाल सरकारको नीति र कार्यक्रमको सफल कार्यान्वयनका लागि आवश्यकता अनुसार प्रशासकीय व्यवस्थापन र कार्यविधिमा पुनरावलोकन,
११. संघीय निजामती कर्मचारीको सेवा, सुविधा तथा प्रोत्साहन सम्बन्धी कार्य,
१२. राष्ट्रसेवक कर्मचारी संवद्ध संघ संस्था सम्बन्धी कार्य गर्ने
१३. देहायका आयोग, समिति, प्रतिष्ठान, विभाग तथा निकायको सम्पर्क महाशाखाको रूपमा कार्य गर्ने:
  - नेपाल प्रशासनिक प्रशिक्षण प्रतिष्ठान
  - निजामती अस्पताल
  - कर्मचारी तालिम प्रतिष्ठान

क. जनशक्ति योजना तथा विकास शाखा

१. संसद सेवा, स्वास्थ्य सेवा र न्याय सेवा बाहेकका सेवाहरूमा रिक्त रहेका राजपत्रांकित पदहरूको लगत विज्ञापनको लागि लोक सेवा आयोगमा पठाउने,
२. जनशक्ति विकासको लागि स्वदेशी तथा वैदेशिक अध्ययन, तालीम सम्बन्धी छात्रवृत्ति समितिको सचिवालय सम्बन्धी कार्य गर्ने,
३. निजामती सेवाका कर्मचारीहरूलाई तालीमको आवश्यकता सम्बन्धी सर्वेक्षण र अध्ययन,
४. नेपाल सरकारका विभिन्न सेवाका कर्मचारीहरूलाई विभिन्न तालीम संस्थाहरू मार्फत सेवा प्रवेश र सेवाकालीन तालीमको प्रवन्ध गर्ने,
५. नेपाल सरकारका विभिन्न निकायहरूबाट संचालित तालिम सम्बन्धी आवश्यक योजना कार्यक्रम तथा प्रशिक्षण विधि र पाठ्यक्रमसँग सम्बन्धित नीति निर्धारण,
६. कर्मचारीहरूको वृत्ति विकास सम्बन्धी अध्ययन, अनुसन्धान र सुझाव सम्बन्धी कार्यहरू,
७. निजामती सेवाका लागि आवधिक रूपमा जनशक्ति योजना तर्जुमा र विकास सम्बन्धी कार्यहरू,
८. नेपाल सरकारका विभिन्न निकायहरूबाट संचालित तालीम कार्यक्रमहरूको बीच समन्वय र अनुगमन,
९. विभिन्न तालिम संस्थाहरूबाट संचालित तालीम कार्यक्रमहरूको स्तर निर्धारण,
१०. राष्ट्रिय तालिम नीति सम्बन्धी कार्यहरू,
११. सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयमा कार्यरत कर्मचारीहरूलाई अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा अध्ययन/तालिममा जान मनोनयन, पूर्व स्वीकृति र विदा सिफारिश सम्बन्धी कार्य,
१२. कुनै पनि समुह वा पदको लागि आवश्यक न्यूनतम शैक्षिक योग्यता र पाठ्यक्रम सम्बन्धी लोक सेवा आयोगमा परामर्श उपलब्ध गराउने,

१३. कुनै खास विषयमा अधिकार प्राप्त अधिकारीले तोकेको काम सम्पन्न -भ्रमण, बैठक, अध्ययन, अनुसन्धान, आदि) भैसकेपछि सम्बन्धित महाशाखा प्रमुखलाई सम्बोधन गरी प्रतिवेदन गर्ने, गराउने,

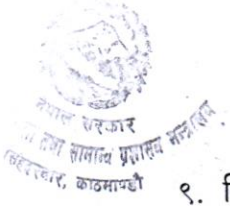
ख. प्रशासन सुधार तथा व्यवस्थापन परीक्षण शाखा

१. नेपाल सरकारका विभिन्न निकायहरूको आकस्मिक तथा नियमित व्यवस्थापन परीक्षण गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने,
२. नेपाल सरकारका विभिन्न निकायहरूको सेवाग्राही सन्तुष्टी सर्वेक्षण गर्ने,
३. निजामती सेवा ऐन तथा नियमावली बमोजिम अध्ययन, अध्यापन, लेखापरीक्षण व्यवसाय लगायतमा काम गर्न विभागीय स्वीकृति दिने,
४. कुनै खास विषयमा अधिकार प्राप्त अधिकारीले तोकेको काम सम्पन्न (भ्रमण, बैठक, अध्ययन, अनुसन्धान, आदि) भैसकेपछि सम्बन्धित महाशाखा प्रमुखलाई सम्बोधन गरी प्रतिवेदन गर्ने,
५. उच्च स्तरीय प्रशासन सुधार कार्यान्वयन तथा अनुगमन समितिको सचिवालयको रूपमा काम गर्ने,
६. शासकिय सुधार तथा प्रशासन सुधार सम्बन्धी योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन,
७. प्रशासन सुधार सम्बन्धी अध्ययन, अनुसन्धान तथा मन्त्रालयबाट हुने प्रकाशन सम्बन्धी कार्य (प्रशासन पत्रिका, स्वशासन, शासकीय खबर पत्रिका आदि)
८. निजामती कर्मचारीहरूको आधिकारिक ट्रेड युनियन लगायत संघ संस्थाहरू सम्बन्धी कार्यहरू गर्ने,
९. तलव भत्ता पुनरावलोकन समिति सम्बन्धी सचिवालयको रूपमा कार्य गर्ने,
१०. निजामती सेवामा समावेशीकरण सम्बन्धी कार्य गर्ने,
११. निजामती सेवा सम्बन्धी अन्तरराष्ट्रिय सम्पर्क शाखाको रूपमा कार्य गर्ने,
१२. नमुना कार्यालय सम्बन्धी कार्य,
१३. व्यवस्थापन परीक्षण सम्बन्धी कार्य,
१४. एकीकृत घुम्ती सेवा संचालन सम्बन्धी कार्य,

ग. कर्मचारी कल्याण शाखा

१. निजामती कर्मचारीहरूको सुविधा एवं कल्याण सम्बन्धमा नीति कानून योजना कार्यक्रम तथा कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्य र सो को अध्ययन, अनुसन्धान
२. निजामती कर्मचारीले पाउने सुविधा र सहूलियत सम्बन्धमा मन्त्रालयको प्रतिनिधित्व तथा राय सम्बन्धी कार्य
३. औषधि उपचारको थप आर्थिक सहायता दिने कारवाही गर्ने,
४. निजामती कर्मचारी सन्तति छात्रवृत्ति समितिको सचिवालय सम्बन्धी कार्य,
५. निजामती कर्मचारीको स्वास्थ्य बीमा सम्बन्धी कार्य गर्ने,
६. सेवा निवृत्त कर्मचारीको हक हित सम्बन्धी कार्य गर्ने,
७. निजामती कर्मचारीलाई दिइने पुरस्कार सम्बन्धी कार्य,
८. निजामती कर्मचारी अस्पतालको सम्पर्क शाखा

९. निजामती कर्मचारी आवासीय विध्यालय र निजामती कर्मचारी आवास सम्बन्धी कार्य
१०. एकीकृत परिवहन सेवाको समन्वय, संचालन र व्यवस्थापन सम्बन्धि कार्य गर्ने।

४. मन्त्रालयबाट प्रदान गरिने सेवा

मन्त्रालयबाट सूचना माग सम्बन्धी सेवा सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन/नियम अनुसार प्रदान हुने गरेको छ । विभाग, समिति, प्रतिष्ठान, आयोग तथा स्थानीय तहहरूबाट हुने गरेको क्रियाकलापमा मन्त्रालयले नीतिगत कार्य र समन्वय गर्ने तथा सो विरुद्धको उजुरी तथा गुनासो सुन्ने गरेको छ ।

५. मन्त्रालय महाशाखा शाखा र जिम्मेवार अधिकारी एवं सम्बन्धित शाखा प्रमुख

संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयको कार्यक्षेत्र भित्र समाहित गरिएको विभिन्न क्रियाकलापहरू संचालन गर्न मन्त्रालयमा देहाय बमोजिमका शाखा/महाशाखाहरूको व्यवस्था गरिएको छ । सो अनुसार मन्त्रालयका महाशाखा तथा शाखाहरूबाट सम्पादन गर्नुपर्ने गरी निर्दिष्ट गरिएको कार्यविवरण बुँदा नं. ३ मा उल्लेख गरिसकिएको छ ।

सि.नं.	महाशाखा, शाखा, कार्यक्रम, आयोग, प्रतिष्ठान, समिति र संघ संस्थाको नाम	जिम्मेवार अधिकारीको पद	जिम्मेवार अधिकारीको नाम
	सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय	सचिव	श्री यादव प्रसाद कोइराला
१	सङ्घीय मामिला महाशाखा	सहसचिव	श्री भूपाल बराल
	▪ सङ्घीय मामिला शाखा	उपसचिव	श्री प्रहाद कुमार कार्की
	▪ स्थानीयतह समन्वय शाखा	उपसचिव	श्री डिलाराम पन्थी
	▪ सामाजिक समावेशीकरण तथा सामाजिक सुरक्षा शाखा	उपसचिव	श्री बावुराम भुसाल
२	कर्मचारी प्रशासन महाशाखा	सहसचिव	श्री बावुराम अधिकारी
	▪ संघीय तथा प्रादेशिक कर्मचारी प्रशासन शाखा	उपसचिव	श्री चन्द्र प्रसाद फुयाल
	▪ स्थानीय तह कर्मचारी प्रशासन शाखा	उपसचिव	श्री सुरेन्द्र थापामगर
	▪ आन्तरिक व्यवस्थापन शाखा	उपसचिव	श्री ईश्वर कुमार गिरी
	▪ बढुवा शाखा	उपसचिव	श्री पर्व प्रसाद सापकोटा
	▪ कानून तथा फैसला कार्यान्वयन शाखा	उपसचिव(कानून)	श्री टीकाराम पाण्डे
	▪ आर्थिक प्रशासन शाखा	उपसचिव(लेखा)	श्री लक्ष्मी प्रसाद निरौला
३	योजना तथा विकास सहायता समन्वय महाशाखा	सहसचिव	श्री केदार प्रसाद पनेरु

	▪ योजना तथा अनुगमन शाखा	उपसचिव	श्री महेन्द्र प्रसाद सापकोटा
	▪ विकास सहायता समन्वय शाखा	उपसचिव	श्री अमृत लम्साल
	▪ वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन शाखा	उपसचिव	श्री ऋषिराज आचार्य
४	स्थानीय तह क्षमता विकास महाशाखा	सहसचिव	श्री जय नारायण आचार्य
	▪ स्थानीय तह क्षमता विकास शाखा	उपसचिव	श्री रमेश अधिकारी
	▪ सूचना तथा प्रविधि शाखा	उपसचिव	श्री जीवलाल भूसाल
	▪ स्रोत परिचालन समन्वय शाखा	उपसचिव	श्री विष्णुदत्त गौतम
५	संगठन विकास शाखा	उपसचिव	श्री बासुदेव रेग्मी
	संगठन विकास शाखा	उपसचिव	श्री बासुदेव दाहाल
६	प्रशासन सुधार, जनशक्ति, योजना तथा विकास महाशाखा	सहसचिव	श्री भूपाल बराल
	▪ जनशक्ति योजना तथा विकास शाखा	उपसचिव	श्री ऋद्धि प्रकाश सिटौला
	▪ प्रशासन सुधार तथा व्यवस्थापन परीक्षण शाखा	उपसचिव	श्री राजेश गौतम
	▪ कर्मचारी कल्याण शाखा	उपसचिव	श्री रेशम कंडेल
७	प्रदेश तथा स्थानीय शासन सहयोग कार्यक्रम	निर्देशक	श्री रमेश अधिकारी
८	स्थानीय पूर्वाधार विभाग	महानिर्देशक	श्री रामचन्द्र श्रेष्ठ
९	स्थानीय विकास प्रशिक्षण प्रतिष्ठान	कार्यकारी निर्देशक	श्री पितृ कुमार श्रेष्ठ
१०	निजामती किताब खाना	महानिर्देशक	श्री गिता कुमारी होमेगाई
११	नेपाल प्रशासनिक प्रशिक्षण प्रतिष्ठान	कार्यकारी निर्देशक	श्री पुण्यप्रसाद न्यौपाने
१२	निजामती कर्मचारी अस्पताल	कार्यकारी निर्देशक	डा. श्री. दीर्घराज आर.सि.

६. सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने दस्तुर र अवधि

६(१) सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने दस्तुर

सूचनाको हक सम्बन्धी नियमावली २०६५ को नियम ४ बमोजिम र अन्य विशेष कानूनले तोके बमोजिमको दस्तुर

६(२) सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने अवधि

सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन २०६४ को दफा ७ ले तोकेको अवधिभित्र र अन्य विशेष कानूनले अवधि तोकेकोमा सोही बमोजिम

७. निवेदन उजुरी उपर निर्णय गर्ने प्रक्रिया र अधिकारी

प्राप्त उजुरीहरू सम्बन्धित अधिकारीले हेरी सम्बन्धित महाशाखा र शाखामा आवश्यक कारवाहीको लागि पठाइने र शाखा प्रमुखबाट कारवाही प्रकृया अगाडी बढाइने ।

८. निर्णय उपर उजुरी सुन्ने अधिकारी

सचिव श्री यादव प्रसाद कोईराला

९. सम्पादन गरेका मुख्य मुख्य कामको विवरण

१ स्थानीय तह क्षमता विकास शाखा

सि.नं.	क्रियाकलाप	लक्ष्य	प्रगति
१	Local Level Capacity Development Mapping (अन्य)	Local Level Capacity Development Mapping सम्बन्धी प्रतिवेदन तयार भएको हुने	Local Level Capacity Development Mapping सम्बन्धी प्रतिवेदन तयार भएको ।
२	Prepare Competency Standard of Administrative Officer of Local Level	स्थानीय तहका प्रशासकीय अधिकृतहरूको योग्यता मापदण्ड तयार भएको हुने	स्थानीय तहका प्रशासकीय अधिकृतहरूको योग्यता मापदण्ड तयार भएको

२ संगठन विकास शाखा

- नेपाल सरकारका संघमा रहने निकायहरूमा अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग, गृह मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरूको संगठन संरचना र दरवन्दी पुनरावलोकन भई स्वीकृत भएको ।
- अर्थ मन्त्रालय र अन्तर्गतको संगठन संरचना र दरवन्दी स्वीकृतिका लागि नेपाल सरकार (मन्त्रपरिषद्) मा पेश भएको ।
- कर्मचारी समायोजन ऐन, २०७५ को दफा ३ को उपदफा ११ बमोजिम संघमा रहने निकायहरूको संगठन संरचना र दरवन्दी पुनरावलोकनका लागि सम्बन्धित निकायहरूसंग छलफल भईरहेको ।
- नेपाल सरकारका संघ र प्रदेशमा रहने मन्त्रालयहरू मातहत संचालन हुने आयोजनाहरूमा अस्थायी दरवन्दी सिर्जनाको नीतिगत सहमती, परामर्श र अभिलेखिकरण गरेको ।
- विशेष पद सिर्जनाका लागि सेवा समुह संचालन गर्ने मन्त्रालयहरूलाई सहमती प्रदान गरिएको ।

३ स्रोत परिचालन समन्वय शाखा

प्रमुख उपलब्धीहरू (लक्ष्य तोकिएका)			
प्रमुख क्रियाकलाप	सहायक क्रियाकलाप	लक्ष्य	प्रगति
स्थानीय तहको राजस्व सुधार कार्ययोजना तर्जुमा सम्बन्धी दिग्दर्शन, २०७६	अन्तिम मस्यौदा तयारी	अन्तिम मस्यौदा तयारी	अन्तिम मस्यौदा तयार भई दिग्दर्शन स्वीकृतको प्रकृया अघि वढाइएको
घरजग्गा बहाल कर व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७६	अन्तिम मस्यौदा तयारी	अन्तिम मस्यौदा तयारी	मस्यौदा तयार भई स्वीकृतको प्रकृया अघि वढाइएको
व्यवसाय कर व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७६	अन्तिम मस्यौदा तयारी	अन्तिम मस्यौदा तयारी	मस्यौदा तयार भई स्वीकृतको प्रकृया अघि वढाइएको
राजस्व सुधार कार्ययोजना तर्जुमा सम्बन्धी प्रशिक्षक प्रशिक्षण	प्रतिवेदन तयारी	प्रतिवेदन तयारी	प्रशिक्षण कार्यक्रम सम्पन्न भई प्रतिवेदन तयार भएको
स्थानीय तहको राजस्व परिचालन स्थितिपत्र तयारी र प्रकाशन	विवरण संकलन तथा वर्गिकरण	विवरण संकलन तथा वर्गिकरण	विवरण प्राप्त भईरहेको
गाउँपालिकाहरूको राजस्व सुधार कार्ययोजना तर्जुमा अभिमुखीकरण	कार्यक्रम सञ्चालनको लागि सहभागी छनौट र सूचना सम्प्रेषण	सहभागी छनौट र सूचना सम्प्रेषण	प्रदेश नं १ मा अभिमुखीकरण कार्यक्रम सम्पन्न भई सकेको र प्रदेश नं. २ मा कार्यक्रम सञ्चालन हुन गईरहेको

४ स्थानीय तह कर्मचारी प्रशासन शाखा

- प्रदेश तथा स्थानीय तहमा समायोजन भई हाजिर नगराई फिर्ता पठाइएका १५३ जना कर्मचारीहरूलाई अस्थायी व्यवस्थापनको रूपमा विषयगत मन्त्रालयहरू तथा विभिन्न कार्यालयहरूमा पठाइएको ।
- विभिन्न स्थानीय तहमा लोक सेवा आयोगबाट सिफारीस अप्राविधिक तथा प्राविधिक समूहका अधिकृतस्तर छैठौं तहका नयाँ नियुक्त कर्मचारीलाई स्थायी नियुक्तिको लागि सिफारीस गरिएको ।
- विभिन्न स्थानीय तहमा देहाय वमोजिम कामकाज/पदस्थापन/सरुवा/जिम्मेवारी/थप जिम्मेवारी दिइएको ।
  - ✓ उप सचिव अप्राविधिक (प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत) ८६ जना
  - ✓ शाखा अधिकृत अप्राविधिक (प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत) २५८ जना
  - ✓ ना.सु./खरिदार/का.स. ४१ जना

- ✓ ना.सु. वा सो सरह प्राविधिक (सब ईन्जिनियर) ७ जना
- ✓ विविध क्रियाकलाप अन्तर्गत अन्य आवश्यक विभिन्न कामहरू सम्पादन गरिएको ।

५ सूचना तथा प्रविधि शाखा

(क) सुशासन एवं सूचना तर्फ

सि.नं.	कार्य सम्पादन लक्ष्य	उपलब्धि
१	हेलो सरकार, अ.द.अ.आ., मन्त्रालय र रा.स.के. वाट प्राप्त उजुरीहरूको छानविन तथा प्रतिवेदन तयार गर्ने	(क) उल्लेखित निकायहरूबाट प्राप्त उजुरीहरूको सम्बन्धमा मन्त्रालयबाट छानविन गरी प्रतिवेदन तयार गरिएको ६ वटा । (ख) विभाग तथा जि.स.स. मा छानविनको लागि पठाईएको २५ वटा मध्ये प्रतिवेदन प्राप्त भएको ४ वटा । (ग) अ.दु.अ.आ. वाट प्राप्त मिसिलहरूको लगत कट्टा संख्या १२ वटा ।
२	स्थानीय तहका जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीको लागि सुशासन सम्बन्धी प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रम संचालन गर्ने	संचालन हुन बाँकी रहेको ।
३	स्वप्रकाशन प्रतिवेदन तयार गर्ने	पहीलो त्रैमासिकको प्रगति विवरण समेटिएको स्वप्रकाशन प्रतिवेदन तयार गरि राष्ट्रिय सूचना आयोगमा पठाईएको ।
४	संसद अधिवेशनको रिपोर्टिङ गर्ने	संसदको दुवै सदनको नियमित रूपमा संसद चलेको अवस्थामा यस मन्त्रालयसंग सम्बन्धित विषयमा रिपोर्टिङ भइरहेको ।
५	सूचना संकलन, संग्रह, अभिलेख र प्रकाशन सम्बन्धी कार्य	सूचना मागको विवरण १३ वटा प्राप्त भएकोमा ९ वटा सूचनाको विवरण निवेदकलाई उपलब्ध गराईएको बाँकी ४ वटा सम्बन्धित शाखाबाट उपलब्ध हुन बाँकी रहेको । प्रकाशन सम्बन्धी कार्य हाल यस शाखा अन्तर्गत नरहेको उक्त कार्य प्रशासन सुधार तथा व्यवस्थापन परीक्षण शाखाको रहेको ।
६	स्थानीय तहको सफल अभ्यासहरूको प्रचार प्रसार र प्रकाशन गर्ने	
७	सुशासन प्रवर्द्धन तथा गुनासो व्यवस्थापन	उजुरी/गुनासो फेडर्यौटको अवस्था प्र.म.तथा म.प.को कार्यालय — ११/११

	सम्बन्धी कार्य	अ.दु.अ.आ.. — ९३/८९ रा.स.के. — ११/११ अन्य - ४१/३५ हेलो सरकार — १९/१९
८	अ.दु.अ.आ., राष्ट्रिय सूचना आयोग तथा राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्रको सम्पर्क ईकाईको रूपमा कार्य गर्ने	नियमित समन्वय र सम्पर्क भईरहेको । अ.दु.अ.आ. मा मिति २०७६।४।१९ मा भएको बैठकमा निर्णय कार्यान्वयन मिसिलहरु सम्बन्धमा छलफल भएको । स्थानीय तहमा धेरै कर्मचारी समायोजन भई अन्य मन्त्रालय अन्तर्गत रहेका आयोगको निर्णयहरु समेत यस मन्त्रालय मातहत सरेकोले निर्णय कार्यान्वयनको संख्या बढ्न गई कार्यान्वयनको लागि अघि बढाइएको ।
९	हेलो सरकार पोर्टल विस्तार ७५३ स्थानीय तहहरुसम्म विस्तार गर्न समन्वय गर्ने	गत आ.व. २०७५।७६ मा सबै स्थानीय तहको पोर्टल निर्माण यस मन्त्रालयबाट भएको र सो सम्बन्धमा प्रदेश नं. ३ अन्तर्गतका स्थानीय तहलाई प्रशिक्षण प्रदान समेत गरीएकोमा यस आ.व. मा प.म.तथा म.प.को कार्यालयले सबै स्थानीय तहको नयाँ पोर्टल निर्माण गरेको र सो पोर्टल संचालन सम्बन्धी प्रशिक्षण एवं अनुगमनको लागि प्र.म. तथा म.प. को कार्यालयसंग छलफल भईरहेको । साथै स्थानीय तहका वडाहरुसम्म हेलो सरकारको पोर्टल विस्तार गर्ने कार्य यस मन्त्रालयको कार्ययोजनाबाट हटाउन मिति २०७६।७।२५ को सचिवस्तरीय निर्णयानुसार प्र.म.तथा म.प.को कार्यालयमा पठाईएको ।

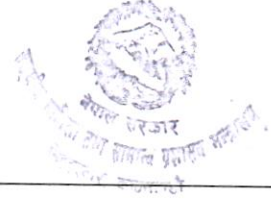
(ख) सूचना प्रविधि तर्फ

सि.नं.	कार्य सम्पादन लक्ष्य	उपलब्धि
१	अफिस अटोमेशन सिस्टमको स्थापना तथा तालिम संचालन गर्ने ।	(क) अफिस अटोमेशनको लागि आवश्यक उपकरण खरिद भैसकेको । (ख) अफिस अटोमेशनको कर्मचारी लाई आधारभुत तालिम दिईएको । (ग) मन्त्रालयका सबै कर्मचारीहरुलाई मिति २०७६।७।१८ र १९ मा तालिम संचालन गरिएको । (घ) मिति २०७६।८।१ देखि संचालनमा आएको ।
२	स्थानीय तहका पदाधिकारी एवं प्रमुखका लागि	क) SMS सेवा खरिद भैसकेको ख) स्थानीय तह तथा मन्त्रालयका विभागहरुमा नियमित रूपमा SMS मार्फत सूचना प्रवाह

	संचार माध्यमको प्रयोगद्वारा चुस्त दुरुस्त जानकारीको लागि प्रणाली विकास गर्ने ।	गरिरहेको । ग) सुचना प्रविधि पोर्टललाई मन्त्रालयको वेबसाइटसँग आवद्ध गर्न आवश्यक कार्य भइरहेको ।
३	ई-लाइब्रेरीको स्थापना र सो को तालिम संचालन गर्ने ।	क) ई-लाइब्रेरी लाई मन्त्रालयको वेबसाइटसँग आवद्ध गर्न आवश्यक कार्य भइरहेको ।
४	मन्त्रालयको महत्वपूर्ण कार्यक्रमहरु प्रत्यक्ष प्रसारणका लागि प्रणाली विकास ।	(क) संविधान दिवस २०७६ को उपलक्ष्यमा सन्देशमूलक श्रव्यदृश्य सामग्री उत्पादन गरी टेलिभिजन मार्फत प्रसारण गरिएको ।
५	गुनासो व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य	हेलो सरकारमार्फत यस मन्त्रालयमा आएका १९ गुनासाहरु मध्ये २ वटा फछ्यौट भई बाँकी १७ वटा आवश्यक कारवाहीकालागि पठाईएको ।
६	विधुतिय शासन सम्बन्धी निती, कानुन, योजना, कार्यक्रम तथा प्रणालीको विकास प्रवर्द्धन एव समन्वय सम्बन्धी कार्य	नियमित रूपमा समन्वय भईरहेको ।
७	केन्द्र तथा स्थानीय तहमा सूचना प्रणाली सम्बन्धी कार्यको परामर्श तथा समन्वय गर्ने कार्य ।	नियमित रूपमा समन्वय भईरहेको ।

८	वेबसाईट व्यवस्थापन र सञ्चार प्रविधि सँग सम्बन्धित कार्य	<p>-नियमित भई रहेको ।</p> <p>-संविधान दिवसको अवसरमा निर्माण गरिएको श्रव्य दृष्य समग्रीलाई डिजिटल डिस्प्ले मार्फत देखाईएको ।</p> <p>-मन्त्रालयको अन्य कार्य तथा प्रगति विवरणहरुडिजिटल डिस्प्ले मार्फत देखाउने गरिएको ।</p>
९	हेलो सरकार पोर्टल विस्तार ७५३ स्थानीय तहहरुसम्म विस्तार गर्न समन्वय गर्ने	<p>-हेलो सरकार पोर्टल विस्तारका लागि सबैस्थानिय तहमा विधुत तथा ईन्टरनेटको पहुँचको विवरण मागीएको ।</p> <p>- हेलो सरकार विस्तारकालागि प्रधानमन्त्रि तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालय सँग बैठक तथा समन्वय गरिरहेको ।</p> <p>- स्थानीय तहका वडाहरुसम्म हेलो सरकारको पोर्टल विस्तार गर्ने कार्य यस मन्त्रालयको कार्ययोजनाबाट हटाउन मिति २०७६।७।२५ को सचिवस्तरीय निर्णयानुसार प्र.म.तथा म.प.को कार्यालयमा पठाईएको ।</p>

६ विकास सहायता समन्वय शाखा

- २८ जना विभिन्न स्थानीय तहका पदाधिकारीहरुलाई वैदेशिक भ्रमण कार्यक्रममा मनोनयन गरिएको ।

७ कानून तथा फैसला कार्यान्वयन शाखा

शिर्षक	महिना			
	कार्तिक	मंसिर	पुस	जम्मा
लिखित जवाफ	१७	२६	३७	८०
राय	११	१८	२८	५७
सूचना सम्पादन	-	-	-	-
आदेश कार्यान्वयन	६	४	७	१७
कुल जम्मा				१५४

८ संघीय मामिला शाखा

- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ संशोधन तथा परिमार्जनको कार्य सम्पादन भईरहेको ।
- स्थानीय तहको वारुणयन्त्र व्यवस्थापन तथा सञ्चालन कार्यविधिको मस्यौदा तर्जुमा भएको ।
- स्थानीय तहको सार्वजनिक निजी साझेदारी ऐनको मस्यौदा तर्जुमा भएको ।
- स्थानीय तहका कानूनहरूको तुलनात्मक अध्ययन गर्ने कार्य भई रहेको ।
- स्थानीय तहका असल अभ्यासको सङ्कलन गर्ने कार्य अगाडी बढेको ।
- विभिन्न स्थानीय तहका कानूनहरूको संकलन र व्यवस्थापन भएको ।

९ सामाजिक समावेशीकरण तथा सामाजिक सुरक्षा शाखा

- प्रदेश नं. ५ को बर्दिया जिल्लाको बारबर्दिया नगरपालिकामा लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट स्थानीयकरण सम्बन्धी अभिमुखिकरण कार्यक्रम सम्पन्न भएको ।
- राष्ट्रिय समावेशीकरण नीति २०७६ को मस्यौदा तर्जुमा सम्बन्धी कार्य भईरहेको ।
- लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षाका लागि लैङ्गिक समानता तथा समावेशीकरण परिक्षण निर्देशिका परिमार्जनको कार्य भईरहेको ।

१० आन्तरीक व्यवस्थापन शाखा

टेन्डर र शिलबन्दी कोटेशन सम्बन्धी काम

- कम्प्यूटर, प्रिन्टर, फोटोकपि मेशिन लगायतको सामानहरूको मर्मत सेवा करारमा लिने सम्बन्धी शिलबन्दी कोटेशनको सूचना प्रकासन भइ प्राप्त कोटेशनको मूल्यांकन सम्पन्न भई सम्झौता भइसकेको ।
- विजुली, टेलिफोन, भ्याकुम क्लिनर, ए.सि. लगायतको सामानहरूको मर्मत सेवा करारमा लिने सम्बन्धी शिलबन्दी कोटेशनको सूचना प्रकासन भइ प्राप्त कोटेशनको मूल्यांकन सम्पन्न भई सम्झौता भइसकेको ।
- मन्त्रालय परिसर सरसफाइ सम्बन्धी सेवा करारमा लिने कामको बोलपत्र आह्वानको सूचना प्रकाशन भइ प्राप्त भएका बोलपत्रहरूको मूल्यांकन सम्पन्न भई सम्झौता भइसकेको ।
- कार्यालय सामान सप्लाई सम्बन्धी कामको बोलपत्र आह्वानको सूचना प्रकाशन भइ प्राप्त भएका बोलपत्रहरूको मूल्यांकन सम्पन्न भई सम्झौता भइसकेको ।

क. जिन्सी निरीक्षणको लागि समिति गठन भएकोमा जिन्सी निरीक्षण प्रतिवेदन पेश भएको ।

- ख. विभिन्न सवारी साधनहरू विभिन्न स्थानीय तहमा हस्तान्तरण गरेको (चार पांग्रे — ५ थान, दुई पांग्रे — ४ थान)
- ग. मन्त्रालय र अन्तर्गतको कार्यरत कर्मचारीहरूको आ.व. ०७४/७५ र आ.व. ०७५/७६ को मुल्यांकन समय भन्दा ढिलागरी प्राप्त हुन आएका का.स.मू. को व्यवस्थापन सम्बन्धी काम गरेको ।
- घ. अनिवार्य अवकाश, राजिनामा स्वीकृत गर्ने सम्बन्धी प्रस्ताव पेश गरी स्वीकृति समेत भईसकेको ।

११ योजना तथा अनुगमन शाखा

- आ.व. ०७५/७६ को वार्षिक प्रगति समिक्षा तथा आ.व. ०७६/७७ को प्रथम चौमासिक प्रगति समिक्षा तथा मन्त्रालय स्तरीय विकास समस्या समाधान समितिको बैठक सम्पन्न ।
- प्रादेशिक तथा स्थानीय सडक सुधार कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७६ नेपाल सरकार (मन्त्रपरिषद्) वाट स्वीकृत भएको ।
- स्थानीय तहको प्रशासकीय भनव पूर्वाधार विकास कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७६ नेपाल सरकार (मन्त्रपरिषद्) वाट स्वीकृत भएको ।
- स्थानीय तहबाट सम्पादन भएका विकास निर्माण तथा सेवा प्रवाहका कार्यहरूलाई थप प्रभावकारी बनाउन ७ वटै प्रदेश हेर्ने गरी सहसचिवको नेतृत्वमा सहजीकरण टोली गठन गरी सहजीकरण गर्ने कार्य भैरहेको । हालसम्म ३ जिल्लाका ४ वटा स्थानीय तहको सहजीकरण कार्य सम्पन्न भएको ।

१२ वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन शाखा

- नदीजन्य प्राकृतिक स्रोत साधनको व्यवस्थापनका लागि ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा उत्खनन, विक्री तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्ड, २०७६ को मस्यौदा मन्त्रपरिषद्मा पेश हुनका लागि कानूनी रायका लागि कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालयमा पेश गरिएको ।
- स्थानीय तहका लागि देहाय बमोजिमका नमुना कानून तयार गरी उपलब्ध गराईएको:
  - १ स्थानीय तहमा वातावरण तथा प्राकृतिक स्रोतको संरक्षण सम्बन्धी ऐन,
  - २ सहरी विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन सहजीकरण विधि र औजार
- स्थानीय तहका लागि देहाय बमोजिमका नमुना कानून तयारीको लागि आवश्यक कार्यसमिती गठन भई तयारीको चरणमा रहेका:
  - आधारभूत स्वास्थ्य तथा सरसफाई सम्बन्धी नमूना ऐन,
  - वातावरणमैत्री स्थानीय शासन प्रारूप,
  - विपद् संवेदनशील भू-उपयोग योजना तर्जुमा मार्गदर्शन,
  - स्थानीय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा जलवायु उत्थानशील योजना तर्जुमा कार्यविधि,
  - विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय कार्ययोजनाको स्थानीयकरण सम्बन्धी कार्यढाँचा ।

- स्थानीय तहमा विपद् जोखिम न्यूनीकरण र जलवायू परिवर्तन अनुकुलनको मुलप्रवाहीकरणसम्बन्धमा सिकाई तथा क्षमता विकासमा एकरूपता कायम गराउन स्थानीय विकास प्रशिक्षण प्रतिष्ठान मार्फत तालिम सामाग्री तयार गरी आगामी २०७६।१०।७ देखि सोको Training of trainers (TOT) कार्यक्रम तय गरिएको ।
- विभिन्न विकास साझेदार संघ संस्थाहरु तथा अन्य निकायसंगको समन्वयमा करिब ७० वटा स्थानीय तहहरुमा विभिन्न प्रकारका विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धमा अभिमुखिकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको ।
- यस मन्त्रालयसंग सम्बन्धित विभिन्न स्थानीय, प्रादेशिक तथा केन्द्रिय योजनाहरुको प्रारम्भिक वातावरणीय परिक्षण प्रतिवेदन स्वीकृत गरिएका ।

१३ आर्थिक प्रशासन शाखा

आ.व. २०७६।७७ को बेरजु फछ्यौटको प्रगति २०७६ पौष मसान्त सम्म (रु हजारमा)

कूल बेरजु	१४,७१४,२०८.००
हालसम्म फछ्यौट बेरजु	१,३६८,४२१.००
फछ्यौट प्रतिशत	९.३%

१४ प्रदेश तथा स्थानीय शासन सहयोग कार्यक्रम

- स्थानीय तह छनौटका लागि मापदण्ड तयार गरी स्वीकृत भएको
- पचास वटा स्थानीय तहको लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण (GESI) परीक्षण कार्यविधि स्वीकृत गरिएको ।
- स्थानीय तहको राजस्व संकलन, वजेट तर्जुमा, खर्च व्यवस्थापन, क्षमता विकास जस्ता कार्य सम्बन्धी सूचकहरु सहितको संस्थागत स्वमूल्याङ्कन प्रणाली (LISA) का सूचकहरुलाई अन्तिम रूप दिइएको ।
- सबै स्थानीय तहलाई LISA सम्बन्धी अभिमुखिकरण तयारी भैरहेको ।
- LDTA समेतको संलग्नतामा सङ्घीयता, सेवाप्रवाह सम्बन्धी र अन्य क्षमता विकासका कार्यक्रम (प्याकेज) हरु तयार भएको ।
- क्षमता विकास विज्ञहरुको सूची तयार भएको ।
- स्थानीय तहको लागि क्षमता विकास (योजना, जनशक्ति, कार्यक्रम तथा वजेट तर्जुमा, कार्यान्वयन) योजनाको नमुना तयार गरि स्वीकृत भएको ।

१५ तराई-मधेश समृद्धि कार्यक्रम

सि.नं.	लक्ष्य	प्रगति
१	आ.व. २०७५/७६ को कार्यक्रम समिक्षा गर्ने	तराई-मधेश समृद्धि कार्यक्रम केन्द्रिय समन्वय इकाईबाट स्वीकृत आयोजना/ कार्यक्रमहरु सञ्चालनमा रहेका
२	Web-GIS based Project Progress Management System (WPPMS) सम्बन्धी अभिमुखिकरण गर्ने	जिल्लाका जिल्ला समन्वय अधिकारीहरु, स्थानीय तहका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत र योजना शाखा प्रमुखको सहभागितामा आ.व. २०७५।७६ को कार्यक्रम समिक्षा तथा Web-GIS based Project Progress Management System (WPPMS) सम्बन्धी अभिमुखिकरण कार्यक्रम सञ्चालन भएको
३	तराई-मधेश समृद्धि कार्यक्रम अन्तर्गत स्थानीय तहहरुबाट माग भइ आएका आयोजना/कार्यक्रमहरु छनौट एवं स्वीकृत गर्ने	केन्द्रिय निर्देशक समितिको मिति २०७६।७।२५ को निर्णयानुसार आयोजना छनौट समितिबाट दोश्रो चरणमा आ.व. ०७६।७७ का लागि छनौट भई आएका आयोजना/कार्यक्रमहरु स्वीकृत भएको

१०. सूचना अधिकारी, प्रवक्ता र प्रमुखको नामर पद

प्रमुख	सचिव श्री यादव प्रसाद कोईराला
प्रवक्ता	सहसचिव श्री भूपाल बराल
सूचना अधिकारी	उपसचिव श्री जीवलाल भुसाल

११. ऐन, नियम, विनियम वा निर्देशिका र कार्यविधिको सूची:

- स्थानीय तहको राजस्व सुधार कार्ययोजना तर्जुमा सम्बन्धी दिग्दर्शन अन्तिम २०७६ ,मस्यौदा तयार भई स्वीकृतको प्रकृया अघि वढाइएको
- घरजग्गा बहाल कर व्यवस्थापन कार्यविधी२०७६ , मस्यौदा तयार भई स्वीकृतको प्रकृया अघि वढाइएको
- व्यवसाय कर व्यवस्थापन कार्यविधी२०७६ , मस्यौदा तयार भई स्वीकृतको प्रकृया अघि वढाइएको
- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ संशोधन तथा परिमार्जनको कार्य सम्पादन भईरहेको ।
- स्थानीय तहको वारुणयन्त्र व्यवस्थापन तथा सञ्चालन कार्यविधिको मस्यौदा तर्जुमा भएको ।
- स्थानीय तहको सार्वजनिक निजी साझेदारी ऐनको मस्यौदा तर्जुमा भएको ।

- राष्ट्रिय समावेशीकरण नीति २०७६ को मस्यौदा तर्जुमा सम्बन्धी कार्य भईरहेको ।
- लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षाणका लागि लैङ्गिक समानता तथा समावेशीकरण परिक्षण निर्देशिका परिमार्जनको कार्य भईरहेको ।
- प्रादेशिक तथा स्थानीय सडक सुधार कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७६ नेपाल सरकार (मन्त्रिपरिषद्) वाट स्वीकृत भएको ।
- स्थानीय तहको प्रशासकीय भनव पूर्वाधार विकास कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७६ नेपाल सरकार (मन्त्रिपरिषद्) वाट स्वीकृत भएको ।
- स्थानीय तहमा वातावरण तथा प्राकृतिक स्रोतको संरक्षण सम्बन्धी ऐन

१२.आम्दानी, खर्च तथा आर्थिक कारोवार सम्बन्धि अदध्यावधिक विवरण

आ व २०७६।७७ को बजेट र २०७६ पौष मसान्त सम्म को खर्च भएको प्रगति रु हजारमा

सि.नं	ब.उ.शी.नं	कार्यक्रमको नाम	चालु (रकम रु हजारमा)			पुँजिगत (रकम रु हजारमा)			कुल जम्मा (रकम रु हजारमा)		
			बजेट	खर्च रकम	खर्च प्रतिशत	खुद बजेट	खर्च रकम	खर्च प्रतिशत	खुद बजेट	खर्च रकम	खर्च प्रतिशत
१	३६५०००१२	अतिरिक्त समूह	८००००	५१८०५	६४.७६				८००००	५१८०५	६४.७६
२	३६५६१०१३	आदिवासि / जनजाति उत्थान राष्ट्रिय प्रतिष्ठान	६२१००	२०३९२	३२.८४	६३००	०	०	६८४००	२०३९२	२९.८१
३	३६५०११०१	ग्रामीण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजना	१७६००	४६०३	२६.१५	९००	७२६	८०.६७	१८५००	५३२९	२८.८१
४	३६५०११०४	ग्रामीण पहुँच कार्यक्रम	२५६००	१२३१	४.८१				२५६००	१२३१	४.८१
५	३६५०११०२	ग्रामीण सडक सञ्जाल सुधार आयोजना	१०१०००	३४२३१	३३.८९	५५२०२००	७७४५३२	१४.०३	५६२१२००	८०८७६३	१४.३९
६	३६५००१०५	जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालयहरु	९८२२००	३२४९२२	३३.०८				९८२२००	३२४९२२	३३.०८
७	३६५०११०३	झोलुंगे पुल क्षेत्रगत कार्यक्रम	२४३००	१०८१३	४४.५०	२२४९४००	६९०७२५	३०.७१	२२७३७००	७०१५३८	३०.८५
८	३६५००१०७	तराई मधेस समृद्धि कार्यक्रम	१८३००	६२७६	३४.३०	१०००	२८	२.८०	१९३००	६३०४	३२.६६
९	३६५८१०११	निजामती कर्मचारी अस्पताल विकास समिति	३१९८००	५००००	१५.६३				३१९८००	५००००	१५.६३
१०	३६५०२०११	निजामती किताबखाना	४२३००	२२०५४	५२.१४	४७४००	७७३	१.६३	८९७००	२२८२७	२५.४५
११	३६५६१०१२	नेपाल प्रशासनिक प्रशिक्षण प्रतिष्ठान	२२५०००	७१३६६	३१.७२				२२५०००	७१३६६	३१.७२
१२	३६५०११०७	पूर्वी चितवन नदि व्यवस्थापन तथा जीविकोपार्जन सुधार कार्यक्रम	८३००	४९१	५.९२	१५५००	४९७	३.२१	२३८००	९८८	४.१५
१३	३६५००१०८	प्रदेश तथा स्थानीय शासन सहयोग कार्यक्रम	११०००००	०	०	४०००००	०	०	१५०००००	०	०
१४	३६५०१११२	प्रादेशिक तथा स्थानीय सडक सुधार कार्यक्रम	४६०६६३८	०	०	५००००	०	०	४६५६६३८	०	०
१५	३६५००१०६	बहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रम	५५९८००	३७०१७	६.६१				५५९८००	३७०१७	६.६१
१६	३६५०११०८	राष्ट्रिय ग्रामिण यातायात सुदृढीकरण कार्यक्रम	८५९००	३०१९५	३५.१५	२३५३००	१४०८४०	५९.८६	३२१२००	१७१०३५	५३.२५
१७	३६५०००११	संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय	४४४७००	९३१५१	२०.९५	२०६००	८५०	४.१३	४६५३००	९४००१	२०.२०

सि.नं	व.उ.शी.नं	कार्यक्रमको नाम	चालु (रकम रु हजारमा)			पूँजिगत (रकम रु हजारमा)			कुल जम्मा (रकम रु हजारमा)		
			बजेट	खर्च रकम	खर्च प्रतिशत	खुद बजेट	खर्च रकम	खर्च प्रतिशत	खुद बजेट	खर्च रकम	खर्च प्रतिशत
१८	३६५००१०२	संघीय शासन प्रणाली ब्यवस्थापन कार्यक्रम	८४००	९५	१.१३				८४००	९५	१.१३
१९	३६५०११०९	साना सिंचाई कार्यक्रम	१६६००	८४२	५.०७	६७५००	०	०	८४१००	८४२	१
२०	३६५०११११	स्थानीय तह प्रशासकीय भवन पूर्वाधार विकास कार्यक्रम	५२००	०	०	३०००००	०	०	३०५२००	०	०
२१	३६५००१०४	स्थानीय पूर्वाधार विकास साझेदारी कार्यक्रम	९९०२५००	११५३८४	१.१७				९९०२५००	११५३८४	१.१७
२२	३६५०१०११	स्थानीय पूर्वाधार विभाग	२७१००	९०६३	३३.४४	१०१०००	१३२	०.१३	१२८१००	९१९५	७.१८
२३	३६५६१०११	स्थानीय विकास प्रशिक्षण प्रतिष्ठान	११८५००	३१०१५	२६.१७	६४००	६३५	९.९२	१२४९००	३१६५०	२५.३४
२४	३६५०११०६	स्थानीय स्तरका सडकपुल तथा सामुदायिक पहुँच सुधार परियोजना	२७००	९२९	३४.४१	१०८९९००	४६८६८	४.३०	१०९२६००	४७७९७	४.३७
२५	३६५००१०९	हिमाली-क्षेत्र जीविकोपार्जन सुधार कार्यक्रम	१००००००	०	०				१००००००	०	०
जम्मा			१९७८४५३८	९१५८७५	४.६३	१०१११४० ०	१६५६६०६	१६.३८	२९८९५९३८	२५७२४८ १	८.६०

१४. मन्त्रालयको वेबसाईट

सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको वेबसाईट: www.mofaga.gov.np

१५. मन्त्रालयका सूचनाहरू अन्यत्र प्रकाशन भएको विवरण

मन्त्रालयका सबै परिपत्र र सूचनाहरू मन्त्रालयको वेबसाईट www.mofaga.gov.np मा नियमित प्रकाशन हुने गरेको, विभाग, समिति, प्रतिष्ठान र स्थानीय तहहरूका सूचनाहरू तत् तत् निकायहरूमा प्रकाशित हुने गरेको छ ।

१६. मन्त्रालय/नियकायमा परेको सूचना माग सम्बन्धी निवेदन

आ.व. २०७५/७६ मा प्राप्त सूचना माग सम्बन्धि निवेदन १५ वटा मध्ये १४ वटाको सूचना उपलब्ध गराइएको र १ वटा प्रक्रियामा रहेको

१७. मन्त्रालयले गरेका सूचना सम्बन्धि थप कामहरू

विभाग, समिति, प्रतिष्ठान, आयोग एवं सबै जि.स.स. तथा सबै स्थानीय तहहरूका सूचना अधिकारीको विवरण संकलनको सुरुवात गरिएको ।

१८. मन्त्रालयले गरेका कार्यक्रम र सो को प्रतिवेदन

नियमित प्रकाशन गर्ने गरेको छ ।

१९. मन्त्रालयले वर्गीकरण तथा संरक्षण गरेका सूचनाको विवरण

वर्गीकरण नभएको ।

नोट: प्रस्तुत विवरण सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय, सिंहदरवार, काठमाडौंको वेबसाईट www.mofaga.gov.np मा समेत हेर्न सकिन्छ ।